

Kálag echě Paalε áténlé Baá Roma Ndibned n kálag

Kálag echě Paalε áténlé bad bé Roma ebédεε âboηsen bó áyāl e epe éche ántī'έ âpe á mwembé nme nádé áwed. Enén kálag elúmte chōm éche adúbe á Krīsto ne ngáne alongé á bad bé Krīsto átánǵéné abé. Paalε akoó ahób áwēdte aá, “Nkalan n bwám n lúmte nyaa eche Dyōb ábeléé boη bad békobnéd áwe e'só. Adúbe dōō ákæa boη bad békobnéd á'sō é' Dyōb” (1.17).

Paalε alúmté áte aá éhɛdnad bán bad bésyāāl békobnad á'sō é' Dyōb áyāle bó moosyāāl bédé ásē e ngíne e mbéb. Aá mbwiined ne adúbe áde bédúbpé Yesu Krīstæa dōō nê ábenladté.

Paalε alúmté áte ámpē aá mod akude alongé dékōālē abé áde adíí mod nhóg ne Krīstæa. Ene ndín e mod abelé abé nsaη ne Dyōb, Edæádæη é Dyōb-pe ébelé éhúd mó ásē e ngíne e mbéb ne e kwééd. Asógté ne elébé éche ábágé bad ne mekenag nme ábágé Dyōb.

Nkabtéd n kálag

Ndibned ne atón áde kálag ékoo'έ ahób *1.1-17*

E'soósoη é'hɛdnad ne moosyāāl *1.18-3.20*

Nzii e Dyōb ákud e'soósoη *3.21-4.25*

Alongé dékōālē ábé ne Krīstæa *5.1-8.39*

Bad bé Israel ne ntíi n Dyōb *9.1-11.36*

Abé á mod a Krīsto *12.1-15.13*

Nsógtɛn ne melɛntɛn *15.14-16.27*

Paale alómé melɛntɛn

¹ Mɛ, Paalɛ, mbɔledɛ awɛ Yesu Krɪstəə, mɛ-ɛɛ ntelé enén kálag. Dyɔb ápwédé mɛ ábɛ awɛ mbapɛɛ a nlómag, ábɛ-'ɛ mɛ nsón ákal nímɛ nkalanj ní bwám.

² Mmɛ nkalanj mós Dyɔb dénhɔbpɛ á'sɔ é' pón dé aá mósɔbɛ ábɛ bad. Anláá bekal bé'dáádənj mam tɔnjɛne nímɛ nkalanj ngáne bétélé mós á sɛ á Kálag e echɛ Esáá.

³ Mmɛn nkalanj ní dɪi tɔnjɛne awe Mwǎn. A nyaa e moonyonj, ane Mwǎn anchyáád á mbyaa nímɛ Dabidɛ.

⁴ A nyaa e Edáádənj, Dyɔb dénlúmɛd á ngíne e Edáádənj éche Esáá aá mós adé Mwǎn a Dyɔb, apuud áde ámpuudté mós. Ane Mwǎn adíi awɛd Sánjwɛé, Yesu Krɪstəə.

⁵ A dɪn ádɛ dós Dyɔb ábágé mɛ nsimé ábɛl-lɛ mɛ mbapɛɛ a nlómag ábɛl bonj bad ábe béesɛ bad bé Israel bédúbe, bɛwógne-'ɛ Krɪstəə. Nén débɛl áde dɪn déwɔnj edúbé.

⁶ Nyémpɛ ábe nyédé á alonj á Roma, nyédé áfínté e bad ábe Dyɔb ápwédé aá bɛbɛ bad ábe Yesu Krɪstəə.

⁷ Né-ɔs, ntenle nyé moosyáál awɛ adé á Roma. Nyédíi bad ábe Dyɔb ádás, apwɛdé-'ɛ nyé, ábɛ ábɛ bad.

Nsimé ne nsanj nímɛ níhúú ne Dyɔb, Titɛɛ awɛd ne Sánjgú Yesu Krɪstəə níbɛ ne nyé.

Paale aságnan Dyɔb

⁸ Dyam dé'sɔ, nságnan ádɛm Dyɔb áyále nyé moosyáál á dɪn áde Yesu Krɪstəə. Nságnan mós áyále adúbe áde nyédúbpɛ Yesuɛ ákanlaad nkɔnsé áte nisyáál.

⁹ Dyõb áde níbenléé ne nlém nhóg akal áde níkaléé nkalaŋ mí bwâm tâŋgene awe Mwãn, áde me mbóŋ nén aá nkamtan nyé akamtan ne akamtan,

¹⁰ póndé tée nzé nkánne'. Nkánne' nén meé Dyõb ábel níhel nyé ahye dényín, nzé nê ábóhénéde mó.

¹¹ Ndáá bwâmbwam meé rínyín nyé ábel boŋ nzé mpedé, ríwêd nyé áte ne nnam míme Edáádəŋ é Dyõb ébágé me.

¹² Dyam áde níhóbeé ádíi nén meé, syánē mod-té áwêd nhóg ne aníníí nlém á abum. Adúbe ádēn áwêd me nlém á abum, ádēm-me ámpē áwêd nyé.

¹³ A-baányan, ndáá meé nyébíi bán nkénwōŋ mewēmtan ngen ne ngen áhye dényín nyé, boŋ káəŋ ne bəəb nzii eénédnédéé. Ndáá meé nípe wē ábel nsón átíntē echēn míme méchyāā e'pun melemlen ngáne níbélé átíntē e bad ábe béesə bad bé Israel bémpēe.

¹⁴ Nsón míme ríwóó rídii ákale bad bésyāā nkalaŋ mí bwâm, ken bad bé dyad-ε, ké'ε bad bé ahín. Ntāŋgéné mó akal wée bad ábe béwóó debyéé ne ábe béewóo.

¹⁵ Nê dó-'aá ákáá boŋ nwōŋ nlém bwâmbwam ákale nyémpē ábe nyéde á Roma nkalaŋ mí bwâm.

Nkalaŋ mí bwâm ríwóó ngíne

¹⁶ Meekwágéé ákal nkalaŋ mí bwâm áyāle mós ríde ngíne e Dyõb echē epíínédé moosyāál awē adúbpé mó e'sóosōŋ mbooted ne bad bé Israel átímé' wée bad ábe béesə bad bé Israel.

¹⁷ Mmén nkalaŋ mí bwâm rílúmte' syánē nyaa eche Dyõb ábeleé boŋ bad békobnéd áwe e'só. Bad békobnad á'sō é' Dyõb adúbe áde bédúbpé. Adúbe dós ákəə' boŋ bad békobnéd á'sō é' Dyõb. Nén áde

ne ngáne éténlédé á kálag e Dyöb nén bán, “Mod awě aköbnédé á’sō é’ Dyöb adúbe áde ádúbpé, ábē á alongé.”

Moonyon asyāal abelé mbéb á’sō é’ Dyöb

¹⁸ Dyöb álúmte’ nímē meliᅇgá. Mébidé ádyöb tâᅇᅇene mbeltéd mé mbéb níme bad bébeléé ne e’bébtéd é’ mekan ábe bad bébeléé. Mmē mbeltéd mé mbéb níkáá’ bad áhíd mbále.

¹⁹ Dyöb álúmte’ bó nímē meliᅇgá áyāle nén bébíi mam mésyāal níme bad bétāᅇᅇéné abii tâᅇᅇene Dyöb bwām áyāle Dyöb dēn álúmté bó.

²⁰ Se á mbooted áde Dyöb dēnhāᅇkē nkōᅇsé, bwēm ábe áhāᅇᅇé é’lúmte bad bwām nén bán mam mé Dyöb níme mod éēnyínnēē dīd médé ne mbále. Enyínnad-te nén bán echē ngum edé á ngíndé ne á ngíndé, adé-’ε ámīn e bwēm ésyāal. Né-ᅇᅇ béēwóó’ é mbāmten ké nhóg ákud alagsen.

²¹ Kénéé bébíi bán Dyöb ádé, béebagéé mó edúbé néé Dyöb, béēsāᅇnān-naá mó. Boᅇ pen nímab mewēmtēn mēmbootéd mam níme méesē dyamdyam akamtēn, ehíntēn ékáá-’ε bó mewēmtēn.

²² Béhóbe bán béwóó debyéé, boᅇ bétímé e’yókél é’ bad.

²³ Bésóbé Dyöb áde ádé á ngíndé ne á ngíndé edúbé abe, bétímé bébage bwēm ábe bad béhāᅇné mekáá á nwāᅇᅇn ní bwēm ábe é’wāᅇ, bwēm néé moonyon, menᅇn, nyam ké’ε nyā.

²⁴ Né-ᅇᅇ, Dyöb átédte aá esíi é mekan mé ekob é yāl ékamlan bó ábel mbinde é mekan éche ésudte bó edúbé.

²⁵ Bétédte mbále éche edé tâᅇᅇene Dyöb béhíde’ metóm. Bétédte ábe Dyöb áde áhāᅇᅇé bwēm ésyāal

edúbé, bétímé bébage bwēm ábe áhágé. Dyöb dó-
'aá bétāngéné mekenag abε á ngíndé ne á ngíndé.
Ebê nê.

26 Né-ᵛó, Dyöb áhúdé bó mīd áyāl, atēdté bó aá
béhíde échab esíí ábel mekan mé mbinde. Be-
baád bélyáge' bechóm anaᵇned, bénaᵇnad baa-
chóm bémpēe, áde béētāngeneé abel nê.

27 Baachóm bómpē bélyáge' bebaád anaᵇned
ngáne étāngéné abé, béwōō' esíí é ngíne ánaᵇned
baáb baachóm. Baachóm bébele mekan mé e'són
ne baachóm bémpēe. Nê ábele' békudtad yāl
nkógsen míme bétāngéné akud áyāle nímén mekan
míme bébeleé.

28 Ngáne édíí-'aá nén bán ábén bad béēwōᵇneé
Dyöb pónde á alongé ádāb, Dyöb áhúdé bó mīd
áyāl aá békeene nímab mewēmten mé mbéb á'sō,
bébele mam míme béētēngeneé abel.

29 Mbeltéd mé mbéb ísyāāl ríkáá bó nlém áte.
Bébébé nlém, bédé ngoód, bélúmte e'béb bé nlém,
bédé kónjí, béwúε bad, bédáá kəkəə, bédáá edogké,
bédé akwáb, bédáá bad ahób ámbíd.

30 Bédáá bad mam ahób á yāl ábébed bó dīn,
békós Dyöb, bésyāā bad, bédé epame, bédé kúmbe,
bédəə' ebébtéd ahəg, béēwōᵇnēē ábab besáá ne
benyaá.

31 Bédé eyákél, béēlōntēē akag, béewóó'é edəᵇge
á nlém-té, béewóó-'áa nlém ní ngəl.

32 Bébíí nén bán Dyöb áhóbé nén aá bad ábe
bébele' échē ndín é mekan bétāngéné awé, boᵇ
kénê bédíi bébele nímê mekan. Saá-kaá nê
dēmpen, békēmtē bad ábe bébele échē ndín é
mekan káəᵇne kémtn.

2

Bad bé Israeł béehidēē mbéndé

¹ Né-ɔ́, nyé mod ké ahéé awě akáadte bad bémpēe, ábê kénzéeé, eewóo'é mbámten ké nhóg ákud alagsen. Ayāle nén nzé ekáadte bad áde mmōn ámpē ébeleé melemlem mé akan míme ékáadtéé bó, né ekwide' káəne echon yāl nkáá.

² Debíi nén bán mbakú echě Dyöb ábídtéé təngene bad ábe bébele' échē ndín é mekan etəngéné.

³ Bəb-pə́, nzé nyé mod ké ahéé abídté mbakú áyāl e mod ampée, boŋ mwən abele melemlem mé akan, awémténé aá móhele móbíid mbakú e Dyöb áte-yé?

⁴ Ké'ε abonŋ áde Dyöb ábóó nlém bwāmbwam, áchábtédé nyé e'kəd áte, áwesén-ne nyé, nyéetédéé dó née dyam. Nyébii nén bán e'bonŋ bé nlém ábe Dyöb áwánlé áyāl echên, é'díi ábe nyé etál áte de áden abé dé mbéb.

⁵ Nyélelé nlém á abum, nyéēhēdēē-'aá Dyöb atimen, né-ɔ́, nyéladte yāl nkógsen ní Dyöb áte. Akógsen-ne nyé á Epun é nkáásé. Echē Epun Dyöb délūméd míme meliŋgá, alúmed-te aá mókáadte' nyaa echě etəngéné.

⁶ Asābē mod tée nchoo ne nsón míme ábélé.

⁷ Bad ábe bépéné mekuu ábel mam míme métəngéné ne áhed ehúmé ne edúbé, bébē á alongé á ngíndé ne á ngíndé. Echē ndín é bad Dyöb débe bó alongé áde déemaá'.

⁸ Bad bémpēe-'ε bédé ábe bétōŋtan dásō échab yāl, bébeleéé mam míme métəngéné, bétímé bébele dásō e'bébtéd é' mekan. Echē ndín é bad, Dyöb délūméd bó míme meliŋgá akógsen-ne bó.

⁹ Baásyāāl ábe bébele mbéb, Dyöb débël bétäg bwâmbwam, béwóg-ke ndutul, mbooted ne bad bé Israel átimé' wéε bad ábe béesě bad bé Israel.

¹⁰ Boη ne bad ábe bébele bwâm, Dyöb débe bó ehúmé, edúbé ne nsaη, mbooted ne bad bé Israel átimé' wéε bad ábe béesě bad bé Israel.

¹¹ Nyébíi nén bán Dyöb déekwognádté mod-mod.

¹² Bad ábe béewóo mbéndé é Mosεε, bébele mbéb. Dyöb dékāād-te bó ésebán abenlad mbéndé, bébōō'é. Bad bé Israel-le, bó ábe béwóo mbéndé é Mose, bébele mbéb, Dyöb débenléd mbéndé ákáad bó.

¹³ Saké awóg áde mod áwógé mbéndé dōō ákəə' boη ákobnéd á'sō é' Dyöb, ahíd áde mod áhídeé échē mbéndé dōō ákəə boη ákobnéd á'sō é' Dyöb.

¹⁴ Bad ábe béesě bad bé Israel, béewóo'é mbéndé, boη pónde ké ehéé echě bébenlédé nímab mewêmtεn boη bébel chöm éche mbéndé éhóbé, né bélúmte nén bán kénéε béewóo'é mbéndé, áwab nlém-tê bėbíi nhəηlén átíntē e mboη ne mbéb.

¹⁵ Mmāb mbeltéd nlúmte nén bán chöm éche mbéndé éhεdεé éténlédé bó á nlém-tê, bėbíi-'ε nén bán nímab nlém nlanηe bó bán éde nê. Mmab nlém nílúmte bó ké dyam áde bėbélé áde mbéb ké'ε ábóó.

¹⁶ Né-ōó, á Epun é nkáásé, Dyöb dékāād bad bėsyāāl nchoo ne chöm éche bėkámtné ké'ε éche bėbélé ké á kun-tê. Abε Yesuε ene kunze ákáad bad. Adén akan dōō nlanηεé bad nzé nkale' nkalaní bwâm.

Bad bé Israel ne échab mbéndé

17 Βαῶβ-ρῶό, nyé ábe nyêchəge yǎl bán bad bé Israel, nyêsumé nlém áyāl e mbéndé éche Mosεε, nyékumé-'ε ekáá á tâl bán Dyöb ádíi áden Dyöb.

18 Nyébíi chöm éche Dyöb áhεdεé aá nyébel, nyébíi-'ε nén bán nyêtánǵéné née nyéhíde chöm éche étánǵéné, ngáne nyéyǵkε mbéndé.

19 Nyêtédé yǎl nén bán nyéε nyélyǵgte bad ábe békwédé ndím abíi áde béébíi'ε Dyöb, nyédúbpé bán nyéε nyédé née etrukán éche bad ábe bédé á ehíntén-té.

20 Nyêtédé yǎl née bad ábe bélébe' e'yókél é' bad. Bán nyé-'aá nyéyǵgte' bad ábe béébíi dyamdyam. Nyêtédé yǎl nê áyāle nyêwêmtan bán ngáne nyébíi mbéndé é Dyöb bwâm, nyébíi mekan mésyāāl, nyébíi-'ε mbále.

21 Βαῶβ-ρῶό, ngáne édíi bán nyéε nyéyǵgte bad bémpēe, cheé ékáá boη nyéeyǵgté échen yǎl? Nyêkanle bad bán bééchībē', nyé bēn nyéechībée-yε?

22 Nyé ábe nyêlânge bad bán béékābē mesón á ndáb e e'wóngé, nyébēn nyéekábée mesón-ε? Nyékῶó abele á myöb mémpēe, boη nyéekāgkε á mebón mé myöb nyéchībē bwēm-ε? *

23 Nyékume ekáá á tâl bán nyêwóó mbéndé é Mosε, boη nyêsudte Dyöb edúbé abóo áde nyébóo'ε éche mbéndé.

24 Eténlédé á kálag e Dyöb nén bán, “Bad ábe béesǵ bad bé Israel béhóbe' Dyöb mam mé mbéb á yǎl áyāle mekan míme nyébeléé.”

25 Nzé nyéhíde' mbéndé, né ayag áde nyéyagεé bad ákóó etógnén abé á'sō é' Dyöb. Boη nzé

* 2:22 Mebón míme bad bé' bῶód mébédεε ndáb éche énwōη bwēm áte ábe é'lélé nkun.

nyéehídé mbéndé, né ayag áde béyagεέ nyé, déesaá dyamdyam.

²⁶ Bɔɔb-pɔɔ, nzé édé bán mod awě béeyagεέ abele ngáne mbéndé éhεdεέ, né Dyɔb dékob mó née mod awě béyágé.

²⁷ Né-ɔɔ, bad ábe behíde mbéndé kénéε béeyagεέ bó, bélúmte nyé bad bé Israel bán mekan níme nyébelεέ méetɔngεnεέ. Béyágé nyé, nyéwóó-ε mbéndé éche éténlédé á kálag, boŋ nyéehídéé chɔ.

²⁸ Nyébíi-ɔɔ nén bán, saké bad ábe bétɔmte' mekún álúmed nén bán bédé bad bé Dyɔb bóó békóó bad bé Israel abé. Saá-kaá ayag áde béyágé mod á ekob é yǎl éche ényínnad dɔɔ ákəə' boŋ mod ákɔŋ mod a Israel abé.

²⁹ Boŋ mod awě akɔŋté mod a Israel abé adíi mod awě adé mod a Israel á nlém-té, nádē, mod awě béyágé á nlém-té. Edəɔdɔŋ é Dyɔb chɔ-'aá ébele nímén nsón, saké ahíd áde mod áhídé mbéndé éche bétélé ásē. Dyɔb dɔɔ ákεne' ene ndín e mod, saké baányoŋ.

3

Dyɔb ábele ngáne áhábé

¹ Nsyáŋ nhée-ɔ nídé ábé mod a Israel? Ké-ε nyaa e nsyáŋ ehée edé áyag mod álúmed bán adé mod a Dyɔb?

² Nsyáŋ nídé bwámbwam. Dyam dé'só, áwab mekáá dɔɔ Dyɔb dēmbεé échē eyale.

³ Ngáne édíi bán bó bad behóg béεbele'aá ngáne Dyɔb dénhɔbpē aá bébel, nádē Dyɔb dɔmpē déebenlé chɔm éche ánhɔbpē aá móɔbel-ε?

⁴ Eesaá nê. Kénée moonyon asyǎl ádíí nkal a metóm, Dyöb ádé mbále pónké ésyǎl. Eténlédé á kálag e Dyöb nén bán,

“Nzé ehóbé dyam, bad bétǎngéné anyín nén bán dyam áde ehóbé ádé mbále.

Nzé békáadte wε, ekáa nyaa echě etǎngéné.”

⁵ Boŋ nzé édé nén bán mam mé mbéb míme débεlé mélúmte bwám bán Dyöb déekwognádté modmod, chán-nō déhōbpē? Nédē dehεle dehób nén bán Dyöb ábélé awusé ákógsen syánē áyǎle mbéb míme débélé-yε? (Debyée á moonyon dǎo ríhóbnéé nén.)

⁶ Eesaá nê. Nzé émbē nén bán nyaa eche Dyöb ákáadteé edé awusé, né chán-nō áhεle akáád nkōŋsé?

⁷ Boŋ nzé édé nén bán dyam dé metóm áde ríkalé álúmte ngáne Dyöb ápédé mbále abé nyaa echě bad bébage-’aá mó ehúmé, né cheé-ǎ ékǎá boŋ Dyöb ábé ákáádté με néε mod áwě abelé mbéb?

⁸ Cheé-ǎ syánē dééhōbēē nén bán, “Syánē débεl mbéb ábεl boŋ mboŋ nínyínned?” Donge á bad béhóbe syánē mam mé mbéb áyǎl bán dehóbé ádé akan. Dyöb dékógsen ábē bad ábe béhóbe nê nyaa éche étǎngéné.

Modmod eébēlēē ngáne Dyöb áhεdéé áá débεl

⁹ Chán-nō syánē déhōbpē? Nyéwémtné bán syánē bad bé Israel detómé bad ábe béesě bad bé Israel-lε? Eesaá nê. Mmaá alúmed nén μεé ngíne e mbéb ekamlan bad bé Israel ne bad ábe béesě bad bé Israel nyaa pǎg.

¹⁰ Eténlédé á kálag e Dyöb nén bán,

“Modmod eésaá áwe abele ngáne Dyöb áhedeé.

Mod ké nhóg eésaá.

11 Mod eésaá awě asónténé mbále tãngene Dyöb, modmod eésaá-’aá awě awane áte ábíi Dyöb.

12 Moosyáál abáá Dyöb á yäl.

Bó moosyáál bétimé béwóó abé dé mbéb.

Bó modmod eébelēē dyam áde átãngéné. Bó mod ké nhóg mwën eésaá.

13 E’yale ábe é’bide bó á nsäl é’dii néε son echě béēkútēné.

Bébenlad échab echém é nsäl ádog bad. E’yale ábe é’bide bó á nsäl é’dii néε kem e píi e nyä.

14 Mbon é mehób ne e’bébtéd bé mehób bën ne bën bóó é’bide bó á nsäl.

15 Mekuu méhênle bó ásē äsyog mekií.

16 Kéhéé áde bétóméé ebébtéd ne metake bóó bélyágéé.

17 Béēbíi’ē nsan.

18 Béewóó-’áa mbwóg ní Dyöb ké nhóg áte.”

19 Bóob-póó, debíi nén bán mekan míme bételé á kálag e mbéndé, ménone bad bésyāāl ábe bēmbéé échē mbéndé. Né-óó modmod éēhelēē-se ádíbē nsäl áte áhób aá mósuú nzom. Ken mod a Israel, ké’ε mod awě eésē mod a Israel. Moosyáál ätyēēm á’sō é’ Dyöb.

20 Nyébíi nén bán modmod éēhelēē-se ákobnéd á’sō é’ Dyöb áyāle áhídeé mam míme mbéndé éhóbéé. Mbéndé edii dásō álúmed bad bán bébéle mbéb.

Adúbe dáo akəə boŋ bad békobnád á’sō é’ Dyöb

21 Boŋ bóob dáo Dyöb álúmté syánē nzii echě bad békobnadté áwe e’só. Ene nzii eewóó’ē dyamdyam ábel ne mbéndé é Mose. Echē mbéndé

ne bekal bé'daádəŋ bəhóbé mam t̄əŋene ene nzii se' bɔ́d.

²² Ene nzii edii nén, mod ké ahéé awě adúbpé Yesu Kr̄istəə, mó akobnad á'sō é' Dyǒb. Nhəŋlén ké nhóg méesaá ken mod adé mod a Israel-le, ken mod eésaá.

²³ Moosyáal abelé mbéb, modmod eékwognedéé ákud ehúmé é Dyǒb.

²⁴ Nsimé ní Dyǒb mbélé Dyǒb átéde bad née bad ábe békóbnédé áwe e'só. Abagé nímé nsimé ngén. Abelé nê akode áde Yesu Kr̄istəə ákódté bad ábe bédúbpé mó.

²⁵ Dyǒb dēmbě mó née mende aá áwê áwen nló. Bad béküd-te alagsen dé mbéb áyāle bédúbpé mó. Dyǒb ábélé nê, ákoŋ bad bésyāal alúmed nén aá móbēle mekan nyaa echě etəŋgéné. Ngen e'só Dyǒb awésánnáá bad, eekógsan-naá bad ábe bébélé'áá mbéb.

²⁶ Bɔ́b-pɔ́s enén póndé, alúmté bad aá móbēle' mekan nyaa echě etəŋgéné, alúmté-ε bad aá móókɔb kénzée awě adúbpé Yesue.

²⁷ Ngáne édíí-'aá nê, cheé-ō dékumnéé ekáá á t̄əl? Nê déehednéé. Mbéndé ehéé ehóbé nê? Dekume' ekáá á t̄əl áyāle déhídéé mbéndé-yé? Aáy. Deékūmēē ekáá á t̄əl áyāle nén, adúbe áde dédúbpé Yesue dɔ́ akəə boŋ dékūd e'soosəŋ.

²⁸ Syánē denyíne nén bán mod akobnad á'sō é' Dyǒb adúbe áde adúbpé Yesu Kr̄istəə saké áyāle ahíd áde áhídéé mbéndé.

²⁹ Ké-ε nyēwēmtan nén bán Dyǒb ádíi Dyǒb á bad bé Israel dēmpen-ε? Saá mó adé káəŋne Dyǒb á bad ábe béesě bad bé Israel-le? Eε, mó adé kəŋne Dyǒb á bad ábe béesě bad bé Israel.

³⁰ Dyöb ádíi ahóg. Né-óó, átēd bad ábe béyágé néε bad ábe békóbnédé áwe e'só nzé bédúbpé Yesu Krīstæ. Melemlem néε átēdtē bad ábe béeyagéé nzé bómpē bédúbpé Yesu Krīstæ.

³¹ Chán-nō déhōbpē bōob? Nédē dehóbe nén bán atéd áde Dyöb átédé bad néε bad ábe békóbnédé áwe e'só, adúbe áde bédúbpé Yesu Krīstæ álúmte nén bán bad béēhīdē mbéndé ámpē-yε? Aáy, éesaá nê. Boη πεν chōm éche mbéndé éhóbεé chōó syánē débáneé mekáá.

4

Adúbe dōo dēnkōη boη Dyöb ákob Abrahamε

¹ Chán-nō déhōbpē tēηεne taa awēd, Abrahamε? Cheé êmbenléd á póndé eché?

² Nzé ankobnéd á'sō é' Dyöb áyāle mekan nīme âmbenlé, né anwōη dyam áde ákumneé ekáá á tâl. Boη eéhele'aá-sε awōη dyam ké ahóg áde ákumneé ekáá á tâl á'sō é' Dyöb.

³ Eéhele'aá abel nê. Kálag e Dyöb ehóbé nén aá “Abrahamε andúbé Dyöb, né-óó, Dyöb déntēd mó néε mod awē akōbnédé áwe e'só.”

⁴ Nzé mod abelé nsón, bēbélé bésábé mó áyāle nsón nīme ábélé. Mmê nsábe méēbāgkē ndε. Ndii chōm éche átēηgénε akud áyāle ebábé éche ásálté.

⁵ Boη nzé mod eēbēlē nsón boη asumé nlém nén aá adúbe áde módúbpé Dyöb dōo débēl boη mókobnéd á'sō é' Dyöb, né Dyöb áde ábele boη bad ábe bēbélé mbéb békobnéd áwe e'só, dētēd mó néε mod awē akōbnédé áwē e'só adúbe áde adúbpé mó.

⁶ Melemlem nê dōo Dabidε ánhōbpē tēηεne nnam nīme rídé ne bad ábe Dyöb átédé aá

békóbnédé áwe e'só, kénéε édíí bán béεεléé nsón ké nhóg.

⁷ Dabide anhób aá, “Nnam ne bad ábe Dyöb álágséné nímab mewusé boη abóded nímab mbéb.

⁸ Nnam ne mod awě Sáj Dyöbε éetúbpe nímē mbéb dīn ámpē.”

⁹ Nédē bad ábe béyágé bēnpēn bóō békūd nímē nnam nímē Dabide áhóbé, ngé bad ábe béeyagéé bómpē békud mós? Demaá ahób nēn bán kálag e Dyöb ehóbe aá, “Abrahamε andúbé Dyöb, né-óó, Dyöb déntēd mós nēε mod awě aköbnédé áwe e'só.”

¹⁰ Póndé ehéé Dyöb dēnchəgké mós aá adé mod awě aköbnédé áwe e'só? Ade béēyāgēē mós, ngé áde bémáá mós ayag? Nē dēmbēnléd áde béēyāgēē mós.

¹¹ Bēn'yag mós áde Dyöb ámáá mós akob. Ayag áde bēn'yagké mós démbē e'chemléd ábe é'sógtan nēn bán aköbnédé á'sō é' Dyöb adúbe áde adúbpe, kénéε édíí bán áde ânkobnédté á'sō é' Dyöb bēnkēn'yagké mós. Nē ábédé ábel boη Abrahamε ábé sáá a bad bésyāal ábe béeyagéé, ábe békóbnédé á'sō e' Dyöb adúbe áde bédúbpe Dyöb.

¹² Nē ábédé ámpē ábel ábē-ε sáá a bad ábe béyágé ábe bómpē bédúbpe Dyöb melemlem ngáne Abrahamε echēd sáj ándūbēē á póndé eche béēyāgēē mós.

*Adúbe dáə akəə' boη mod
ákud chōm éche Dyöb áhábé*

¹³ Dyam démpēε áde débíí ádíi nēn bán, se' bóód Dyöb dénlāā Abrahamε ne nímē nchyaátén aá mósōbě nkōηsé áwab mekáá. Dyöb dénkēnhóbpé nēn áyāle Abrahamε áhídé'áá éche mbéndé. Dyöb

dénhōb nê áyāle Abrahamε andúbé mó, Dyōb átéd-
te mó néε mod awě akōbnédé áwe e'só.

¹⁴ Nzé émbē nén bán bad ábe behíde mbéndé bōo
békūd chōm éche Dyōb áhóbé aá mōōbě, né adúbe
áde bad bédúbpé Dyōb ádé ngên. Né chōm éche
Dyōb áhóbé-'ε aá mōōbě éesaá dyamdyam.

¹⁵ Chōm éche mbéndé ébeleé édii dāsō ápiined
bad meliŋgá mé Dyōb. Boŋ nzé mbéndé eesē, aboo
á mbéndé déēbāgkē.

¹⁶ Nê dō-'aá akáá boŋ Dyōb álāŋgē dāsō bad ábe
bédúbpé mó aá mōōběl dyam áde mōhóbé. Abelé
nê ábel boŋ ényined nén bán míme nsimé mōō ríkáá
boŋ álāŋgē nchyaátén míme Abrahamε ngen póg
ne ngen ésyāal aá mōōbelé bó dyam áde mōhóbé.
Saké bad ábe behíde mbéndé bēnpen bōō ámbéé
akag. Ambε káēne bad bésyāal ábe bédúbpé Dyōb
ngáne Abrahamε ándūbēē. Abrahamε adii sáá
awě syánē moosyāal.

¹⁷ Eténlédé á kálag e Dyōb nén bán Dyōb dénlāā
Abrahamε aá, “Mbélé wε sáá a meloŋ híin.” Né-ōó,
Abrahamε mó adé syánē sáá á'sō é' Dyōb. Dyōb
áde Abrahamε adúbpé dōō ádé Dyōb áde ábage
bad ábe bēwédé alonǵé, dō-'aá áhóbe' boŋ mekan
míme méesě mébé.

¹⁸ Abrahamε andúbé Dyōb ásūm-me míme nlém
áwē, kénéε édii bán á mīd mé moonyoŋ, nzōm ké
póg enkēmbáá echě elūmte bán mam míme Dyōb
dénhōbpē aá mébenléd mébenléd-te. Andúbé aá
mōōbē “Sáá a meloŋ híin” ngáne Dyōb dénlāā'é mó
aá, “Mmōŋ nchyaátén mébuú áte néε betintine.”

¹⁹ Ade Dyōb álāŋgé Abrahamε nê, ambé dyam
mbwókel e mwě. Ambíí aá mōōlyāgēé moonyoŋ
ámpē, abíí-'ε aá mwaád Seraa adé ekōm. Boŋ ké

nê, adúbe dénkênsudté mó.

²⁰ Nlém méehúne'aá mó tâηgene dyam áde Dyöb dénhōbpē aá mósōbelé mó, boη adúbe dénwēd mó áte, ábagé Dyöb ehúmé.

²¹ Ammäd áwe nlém-tê nén aá Dyöb débēl chōm éche áhóbé aá mósōbēl.

²² Né-ōó, adúbe áde Abrahamε dénkəη Dyöb déntēd mó née mod awě abele mekan ngáne Dyöb áhedεé.

²³ Bōōb-pōó, e'yale ábe é'ténlédé nén bán, "Dyöb déntēd mó née mod awě abele mekan ngáne áhedεé" béesaá áyāle Abrahamε mwēmpen.

²⁴ Abê e'yale é'dé áyāl e syánē ámpē. Dyöb déntēd syánē ámpē ábe dedúbpé née ábe bad, mó apuúdté Yesu Krīstəə, Sāηgwée awêd.

²⁵ Krīstəə móó Dyöb dēmbεé aá áwê áyāle mbéb nímēd. Dyöb ápuúdté mó ábel boη dékud nzii ákobned á'sō é' Dyöb.

5

Depedé á nchemten ne Dyöb

¹ Né-ōó, ngáne édíí bán adúbe áde dédúbpé ábélé Dyöb átédé syánē née bad ábe békóbnédé áwe e'só, syánē dedé nsaη ne Dyöb. Echəd Sāη, Yesu Krīstəə mó akəá boη debé nsaη ne Dyöb.

² Mós-'aá adíbnédé syánē nzii echě adúbe áde dédúbpé ábélé boη syánē debíí nsimé ní Dyöb. Né-ōó, dedé menyīηge bwāmbwam áyāle desumé nlém nén bán dεékúđ ehúmé é Dyöb.

³ Dedé menyīηge ámpē áyāl e metake níme dékudεé, debíí nén bán metake mépεene' e'wéd bé nlém.

4 E'wéd bé nlém-me é'bele dewón abé áde ákobnad ne Dyõb. Adê akobned áde dékobnadté-'ε á'sõ é' Dyõb dõ-'aá ábele bon dewón e'lyág bé nlém nén bán Dyõb débél chõm éche áhóbé aá mõðbelé syánē.

5 Nzé delyáge-'ε nlém, déebídté mekáá mé ngên áyāle nén, Dyõb álúmté syánē ngáne ápédé syánē adəŋ abel áde ábélé bon échē edəŋge ésól syánē á nlém-tê. Abelé nén abε áde ábágé syánē échē Edəðəŋ éche Esáá.

6 Ade dénkênwõŋgé ngíne ké póg áwõŋgen éche syánē yǎl, Krístəə anwé á nló nímēd, bebel bé mbéb á pónde eche Dyõb déntí'é.

7 Elélé áte mod áwé á nló ní mod awě abelε' mekan míme métəŋgéné á'sõ é' Dyõb. Kapóg-ke mod ahele ákwentén áwé á nló ní mod a bwám.

8 Bon Dyõb álúmté syánē aá módəó syánē áyāle nén ambél aá Krístəə áwé á nló nímēd áde dédíi débédé bebel bé mbéb.

9 Dekõbnédé á'sõ é' Dyõb áyāle mekií míme Yesuε míme mésyógké á nló nímēd. Nzé mekií míme Yesuε míme mésyógké á nló nímēd mébélé dekõbnédé á'sõ e' Dyõb, nén déélūmtēē syánē bán Krístəə átõm syánē ason nê ásē e meliŋá mé Dyõb-ε?

10 Ade débédé bad bé ekəyí bé Dyõb, kwééd echē awe Mwǎn áwédé embél dépē á nchemtɛn ne mó. Ngáne édíí-'aá bán depedé á nchemtɛn ne Dyõb, abé áde awe Mwǎn ádíí á alongé, á asóg, əson syánē.

11 Saá-kaá nê dēmpɛn, bon dewóge menyiŋge áyāle Dyõb ábélé syánē dedé ábē bad, mbwiined ne echəd Sáŋ Yesu Krístəə, mó awě akəó bon debé á nchemtɛn ne Dyõb.

Nhərlén nıme ndé átıntê e Adamε bó Krıstəə

¹² Mod nhóg mó ambəl bon mbéb nıpe á nkõjsé-te, mbéb mó-'áá nıpééné kwééd. Né-óó, moosyáál awâg áyāle moonyon asyáál abelé mbéb.

¹³ Dyõb ádêhób áá móbage bad mbéndé, né bad bébele mbéb á nkõjsé-te. Bon kéhéé wéε mbéndé éesaá, modmod ééhélēε-se ahób áá mod abóó mbéndé.

¹⁴ Bon kénê, bootya á pón dé eche Adamε ápe á pón dé eche Mosεε, pón dé eche Dyõb ábágé mbéndé, kwééd enwón ngıne ámın e moonyon asyáál. Bad béwágáá kénê bēnkēmbóó'ε mbéndé e Dyõb melemlem ngáne Adamε ámbōō'ε.

Adamε abédé á nwágén nıme ane awě antəngén ape, nédē Krıstəə.

¹⁵ Abê bad béε béesaá nyaa póg, áyāle nén ndε echē Dyõb ábágé bad ngên, eche Yesu Krıstəə ápééné, éesaá melemlem nēngáne dyam áde mbéb nıme Adamε mēmpεénné. Edé mbále bán bad híin béwédé áyāle mbéb nıme mod nhóg ábélé. Bon nsimé ní Dyõb rıchábé ámın bwāmbwam tómaa nımê mbéb. Bad híin békúdé ndε e Dyõb ngên nyaa echē echabé ámın, ámbıd e mod nhóg, Yesu Krıstəə.

¹⁶ Ndε e Dyõb-pe ámpē éesaá melemlem néε dyam áde mbéb nıme Adamε ámbenlé dēmpεénné. Mmê mbéb nhóg nıme Adamε rıkáá moosyáál akwedé nkáá á'sō é' Dyõb. Bon ene ndε ekáá Dyõb átédé bad néε bad ábe békóbnédé awě e'só, kénéε édıı bán bad bébele mbéb abel ne abel.

¹⁷ Edé mbále bán mbéb nıme mod nhóg Adamε ámbenlé, nıbélé bad bésyāál bédé ásē e ngıne e kwééd. Bon akan áde anıníı mod nhóg, Yesu

Krīstæ ábélé, átómténé ngíne abé. Nén débēl bad bésyā́l ábe békúdé nsimé ní Dyöb níme ríchábé ámīn békobnéd-te áwe e'só békūd alongé áde déemaá', bēwón ngíne ámīn e chōm ésyā́l.

¹⁸ Né-ṣó, nímé mbéb nhóg níme Adamε ámbenlé, mēmbēl Dyöb dēnkwid baásyā́l nkáá. Melemlem nê dṣó dyam á bwām ahóg áde Krīstæ ábélé dēmbenlé bad bésyā́l békobnéd á'sō é' Dyöb, békūd-te alongé.

¹⁹ Awógen áde mod nhóg, Adamε, énkēnwógénné Dyöb dēmbēl moonyon asyā́l ambé mod a mbéb. Melemlem nê dṣó awógen áde mod nhóg, Krīstæ áwógné Dyöb, ábélé bad híin békobnédé á'sō é' Dyöb.

²⁰ Dyöb dēmpéén mbéndé ábel abel dé mbéb ákag á'sō. Bon kéhéé wée abel dé mbéb ákagké á'sō, nsimé ní Dyöb mbelé níkag á'sō tómaa nê.

²¹ Né-ṣó, ngáne mbéb níwóó ngíne áπεεν kwééd, nê dṣó nsimé ní Dyöb mómpē níwóó ngíne ábel bon bad békobned á'sō é' Dyöb, békud alongé áde déemaá' mbwiined ne Yesu Krīstæ, Sánkwéé awêd.

6

Mbéb níwúú syánē bon Yesuε apuúdté syánē

¹ Chán-nṣ déhōbpē bṣṣb? Edé bán débē débēle mbéb ábel bon nsimé ní Dyöb ríchágke-ε?

² Aáy éesaá nê. Syāá dewédé, deewóó'ε dyamdyam abel ne mbéb ámpē. Chán-nṣ déhēle debé débēlé' mbéb?

³ Nyéebíi'é nén bán áde dékúdé edusen bon debé mod nhóg ne Krīstæ denwé ne mó-yε?

⁴ Edusen éche syánē dēnkudté, élúmte' bán syánē dewédé, bélímé-'ε syánē ne mó. Nén

dêmbenléd âbel bon déwōη abé dékōlē. Nén áde melemem ne ngáne Titée apúúdté Krīstæ ne éche ehúmé á alongé dékōlē.

⁵ Nzé syánē dedé nhóg ne mó áyāl e eche kwééd né syánē débē nhóg ámpē ne mó áde apuú'é.

⁶ Debíí bán áde bēmbomée Krīstæ á awōg, bēmbomnéd mó abé áde dénwōngē bōód. Abel bon ngíne echē ádē abé dé' bōód áde ábéltaa syánē mbéb ébōō ne abōō ásyāāl. Nén débēl mbéb méetédte syánē ntāη ámpē.

⁷ Nzé mod awédé, mbéb méekamlánné mó ámpē.

⁸ Bōōb-pōó, ngáne déwédé ne Krīstæ, dedúbpé bán dēbē á alongé ne mó.

⁹ Syánē dedúbpé nē áyāle debíí bán Krīstæ apuúdé, éewáá-'áá ámpē. Kwééd eewóo-'áa ngíne ké póg ámīn echē ámpē.

¹⁰ Awé áde awédé, mbéb méewóo'é dyam ké ahóg abel ne mó ámpē. Alongé áde ádíí-'é áte bōōb ádíí alongé áde ádíí ne Dyōb.

¹¹ Melemem nē dōō nyémpē nyétāηgéné yāl anyín née bad ábe bēwédé, âbel bon mbéb méekamlán nyé ámpē. Nyényín-ne yāl née bad ábe bédé á alongé ne Dyōb mbwiined ne Yesu Krīstæ.

¹² Né-ōó, nyéēmwāg se mbéb ríkamlán echēn yāl e moonyōη echē éwāg. Nē débēl nyéehídée mekan mé esíí mé ekob é yāl ámpē.

¹³ Nyéetāηgené-'é née nyétédte echēn pēd e yāl ké póg á mbéb-te se nyébenléd chō âbel mekan mé mbéb. Bon pēn, nyébe yāl wée Dyōb née bad ábe bébídté á kwééd-te, bon bébe bó alongé dékōlē. Nyébe echēn yāl esyāál á mekáá mé Dyōb âbel bon

áβenlad nyé áβel mekan míme métánǵéné á'sō é' Dyǵb.

¹⁴ Mbéβ méetánǵenéé néé níkámléné́ nyé. Nyéésaá ásē e mbéndé boŋ nyédé ásē e nsimé ní Dyǵb.

Débê betân áβel mekan ngáne Dyǵb áhedéé

¹⁵ Chán-nō déhǵbpē bǵǵb? Ngáne dédíí ásē e nsimé ní Dyǵb, nédē débê débēle mbéβ áyāle deésaá ásē e mbéndé ámpē-yε? Aáy, éesaá nê.

¹⁶ Nyéebii' é bán nzé mod abagé yǵl née ntân ásē e mod ampée, áβel kéchéé éche ane mod áhǵbée, né adíi ntân awě ane mod-ε? Bad áβe bébágé yǵl áβel mekan mé mbéβ, chǵm éche békudéé édii kwééd. Boŋ mod awě abagé yǵl áβel ngáne Dyǵb áhedéé, abág mod awě abēle mekan míme métánǵéné á'sō é' Dyǵb.

¹⁷ Nsáǵnen níbê ne Dyǵb. Nyé áβe nyêmbé betân ásē e mbéβ, nyêtimé nyêhíde mbále e mekan mésyāāl míme béyáǵté nyé ne nlém nhǵg.

¹⁸ Bǵǵb-pε áde Dyǵb áhúdé nyé ásē e ngíne e mbéβ nyêtime betân, áβel mekan ngáne Dyǵb áhedéé.

¹⁹ Nhǵbe nímén mésyāāl á nyaa e moonyon áyāle nén nyé nêngáne baányon, nsǵnten méechabéé nyé ámín. Ngen e'só, nyêmbě echen yǵl esyāal née betân, nyéβelé mbinde é mekan ne e'bébtéd é mekan, nyéβelé-'ε ebébtéd chén ne chén, nyékag á'sō. Bǵǵb-pǵó nyétánǵéné echen yǵl esyāal abε née betân, áβel mekan ngáne Dyǵb áhedéé, nén débēl alonǵé ádēn désāŋ.

²⁰ Ngen e'só áde nyébédé betân ásē e mbéb, nyênkênwóngé dyam abelen mekan míme Dyöb áhedéé aá nyébel.

²¹ Nsyáŋ ríhée nyênkudté áde nyébéláá mekan míme mékwágte nyé bɔɔb. Chóm éche mímé mekan mépεεεé édíi kwééd.

²² Boŋ bɔɔb, Dyöb áhúdé nyé ásē e ngíne e mbéb, betân bé Dyöb-paá nyédíi. Nsyáŋ míme nyékudεé rídii nén bán Dyöb ábélé nyésáá ngáne ábē bad bétáŋgéné asáŋ. Nê débēl nyééküd alongé áde déemaá'.

²³ Nyébíi nén bán nsábe míme mbéb mίpεεεé rídii kwééd. Boŋ ndε echē Dyöb ábagεé bad ngên edíi alongé áde déemaá'. Dekude dós, abé áde dédíi ne Yesu Krístə, Sáŋgwéé awêd.

7

Bad bé Krísto béesaá ásē e mbéndé ámpē

¹ A-baányan, nyédíi bad ábe búbíi mbéndé. Nyéebii' é bán mbéndé ekamlan mod dásō á póndé eche ádíi á alongé-ye?

² Détéd eláŋsén áyāl e ehób é e'wóngé. Nzé mmwaád awóó nchóm, mbéndé ehóbe nén bán atáŋgéné abé ne nchóm póndé esyáál eche nchóm ádíi á alongé. Boŋ nzé nchóm awédé, mbéndé e e'wóngé eekóbéé mó ámpē.

³ Né-ɔɔ, nzé adyééné mod ampée áde nchóm ádíi ádíi á alongé né béchəg mó bán adíi nkáb-amésón. Boŋ nzé nchóm awédé né awóó kunze á'sō é' mbéndé, nzé awóó-ε nchóm ampée, ene póndé, né eekábéé asón.

⁴ A-baányan, nê dósó édíi ne nyémpē. Mbéndé eékamlánné nyé ámpē áyāle awé áde Yesuε awédé,

nyémpē nyêwédé. Bɔɔb-pɔɔ, nyêdii bad ábe mod ampée, Yesue awě Dyɔɔb ápúúdté, ábel boŋ nyébele Dyɔɔb bwám.

⁵ Ayāle á pón dé eche áded abé á moonyon ákamlánnáá syánē, mbéndé epuúdté'áá syánē esíí é mekan mé ekob é yǎl áte. Nén ábéláá débélé' mekan mé mbéb míme méréene' kwééd.

⁶ Boŋ bɔɔb dehǐdté ásē e mbéndé, awé áde déwédé. Né-ɔɔ, mbéndé echě ekāmlánnáá syánē néε betāŋ eékamlánné ne syánē ámpē. Nén ábélé dehíde dásɔ nzii ekóólé bɔɔb ábele Dyɔɔb. Debenle mó nyaa echě Edáádəŋ é Dyɔɔb élanǵéé syánē, saké nhǐdten ne mbéndé eche bétélé ásē.

Mbéndé e Dyɔɔb chā elǔmte' syánē mmed mbéb

⁷ Chán-nɔ déhǔbpē bɔɔb? Nédē déhǔb bán mbéndé edé mbéb-ε? Aáy, deéhǔlǔ-ε dehób nē. Boŋ mbéndé chó ekáá boŋ mbíí chǔm éche mbéb rídíí. Nzé mbéndé enkēnhób áá mod eesíídé chǔm é mod, né meebíí'é nén mεé ásíí chǔm é mod ádé mbéb.

⁸ Boŋ ene mbéndé ennyēm mε mewēmten mé mbéb ásē, ébel míbootéd bwēm é' bad ásíí nyaa ne nyaa. Nzé mbéndé eésě, né mbéb méesaá dyamdyam.

⁹ Pón dé ebédé echě ménkēmbíí'é mbéndé. Boŋ á pón dé echě mbíí mbéndé, esíí é ábel dé mbéb êmpuú mε áte, nwé-ε.

¹⁰ Mbéndé eche Dyɔɔb ábágé áá chóo epeene alongé chóchó étím mε awúu.

¹¹ Mbéb mēnkud etál ámbíd e mbéndé, rídōg mε, mbél mbéb. Né-ɔɔ mbéb móo rǔwúú mε.

12 Né-ɔ́, denyíne nén bán mbéndé chēm esáá, chōm-ēē mbéndé éhóbéé esáá, étāngéné, édé-’ε bwām.

13 Nédē nê álúmte nén bán chōm éche édé bwām étímé me nê kwééd apiined-ε? Aáy, éesaá nê. Saké mbéndé chó epiínédé me kwééd, mbéb mɔ́ nípóó ámbíd e mbéndé, chōm echē edé bwām, ápiined me kwééd. Nén dēmbēnléd ábel nén bad bényín ngáne mbéb rídíí. Né-ɔ́, mbéndé e Dyōb ebēle’ mbéb rílúmte eche ngíne bwāmbwam.

Nzum echē ewante’ moonyoŋ áte

14 Debíí nén bán mbéndé eche déhóbéé edii chōm é edáédəŋ. Boŋ ndíí moonyoŋ a ekob. Ndíí nēē mod awē bésómé ásē e mbéb nēē ntāŋ.

15 Meesóŋtánné mbeltéd rímēm. Mam ríme ríhedéé ábel, meébēlēē mɔ́. Mam ríme ríkóó mɔ́ rítiméé ábel.

16 Bɔɔb-pɔ́, ábel áde ríbeléé chōm éche méehédéé ábel, nén álúmte bán nkweńténé meé mbéndé edé bwām.

17 Boŋ á mbále saké mmēn nkoo’ ábel, mbéb ríme rídé me áte mɔ́ ríbelte me nê.

18 Mbíí meé dyam á bwām ké ahóg déesaá me áte, nédē, ne nlém rí moonyoŋ ríme ríwóó, kénéé edíí bán nlém rídé me áte ábel dyam á bwām, meébēlēē dɔ́ ábel.

19 Meébēlēē dyam á bwām áde rídáá ábel, boŋ dyam dé mbéb áde méehédéé ábel, dɔ́ rítiméé ábel.

20 Bɔɔb-pɔ́ ábel áde ríbeléé dyam áde méehédéé ábel, nén álúmte nén bán saké mmēn nkoo’ rímē mam ábel ámpē. Boŋ mbéb ríme rídé me áte mɔ́ ríbelte me mɔ́.

21 Né-ɔ́, nnyíne nén meé mbéndé edé echě ekamlan me. Póndé téé áde ríhedeé dyam á bwám abel, mbéb móó ríwâmsan me ekáá ape.

22 Awêm nlém-tê, mbéndé e Dyõb ch́ó rídáá ahíd ne nlém rísyā́l.

23 Boŋ nnyíne nén meé mbéndé empée edé echě ekamlan échêm ekob é yǎ́l, echě ewane nzum ne mbéndé echě rímêm nlém rídáá. Ene mbéndé ehaá me, ebelé-'e ndé ntāŋ a mbéb. Mmè mbéb mó-'aá nkamlan échêm ekob é yǎ́l.

24 Ebál é etyāg éche étáné me! Nzé-módé āsõŋ me á mekáá mé échén ekob é yǎ́l, éche épiinad me kwééd?

25 Nságnen ríbê ne Dyõb. Asoó ádêm alongé mb-wiined ne Mwān, awed Sāŋgwéé, Yesu Krístā. Né-ɔ́, mmēmpen ndé mbíd ébe, rímêm nlém rílanŋe me áhíd mbéndé é Dyõb boŋ échêm ekob é yǎ́l éhíde mbéb ríme rídé me áte.

8

Alongé áde Edáádəŋ é Dyõb ébagé

1 Bɔɔb-pɔ́, Dyõb déekwidéé modmod nkáá awé adé nhóg ne Yesu Krístā.

2 Mbéndé e Edáádəŋ echě epiinad syánē alongé, abé áde dédíí ne Yesu Krístā, ehúde me á mehan mé mbéndé e mbéb ne á mekáá mé kwééd.

3 Mbéndé enkênhenlé mbéb amad áyāle nén baányon bénkênwónŋé ngíne áhíd ch́ó. Né-ɔ́, Dyõb ábélé dyam áde mbéndé enkênhenlé abel. Anlóm awe Mwān ne ekob é yǎ́l e moonyon éche ébele mbéb, ábóded ngíne e mbéb. Abel áde Dyõb dêmbenlé nén démbōdēd ngíne e mbéb ámīn e moonyon a ekob.

⁴ Dyõb dêmbel nê âbel boŋ bad ábe béēhídē mam ne ngíne e moonyoŋ boŋ bétimé' béhídē mekan ne ngíne e Edæádæŋ é Dyõb, bébel mekan nyaa echē etáŋgéné melemlem ngáne mbéndé ehóbēé aá bébel.

⁵ Bad ábe bébele mekan ngáne échâb ekob é yǎl élanḡeé bós, bébelé bésuŋ nímab nlém áyāl e mekan mé ekob é yǎl. Boŋ bad ábe bébele mekan ngáne Edæádæŋ é Dyõb élanḡeé bós, bébelé bésuŋ nímab nlém áyāl e Edæádæŋ é Dyõb.

⁶ Nzé mod asúmé nlém áyāl e mekan mé ekob é yǎl, né áwē. Boŋ nzé mod asúmé nlém áyāl e mekan mé Edæádæŋ né Dyõb débe mó alongé áde déemaá' ne nsaŋ.

⁷ Nzé mekan mé ekob é yǎl mékamlan mod, ane mod abelé ákōs Dyõb áyāle eehídēé mbéndé é Dyõb, eéhēlē-'aá chó ahíd ne ahíd dēn.

⁸ Nén álúmte bán bad ábe béhíde échab esí é mekan mé ekob é yǎl, béehelēé Dyõb menyinḡe awóged.

⁹ Boŋ ne nyé, nyéēbēlēē mekan ngáne ekob é yǎl éhedéé aá nyébel. Nyébele' dásō ngáne Edæádæŋ éhedéé aá nyébel, nzé édé bán ne mbále Edæádæŋ é Dyõb édé nyé áte. Kénzēé awē Edæádæŋ éche Krístæ éesaá áte, né éesaá ne Krístæ.

¹⁰ Boŋ nzé Krístæ adé nyé áte, nyédé á alongé áyāle Krístæ abelé nyékõbnédé á'sō é' Dyõb kénéé édí bán échēn ekob é yǎl éwē áyāle mbéb níme nyébéle.

¹¹ Nzé Edæádæŋ éche Dyõb áde dêmpuúd Yesue édé nyé áte, né ké échēn ekob é yǎl éche éwág êmmad awé, né Dyõb áde ápuúdté Krístæ dépuúd chó. Abel nén á ngíne e Edæádæŋ éche édé nyé áte.

12 Né-ṓ, A-baányan, dyam áde áde détəngéné ahíd déesaá dyam dé ekob é yǎl, saké ábé ngáne ekob é yǎl éhedeé.

13 Ayāle nzé nyēbele ngáne ekob é yǎl éhedeé né nyéwē. Boŋ nzé á ngíne e Edǎádəŋ é Dyöb nyēwúú mbeltéd mé mbéb míme nyēbeleé, né nyééküd alongé.

14 Dyam áde áde ádíi nén, bad bésyāal ábe Edǎádəŋ é Dyöb élyágtéé, bédíi bǎn bé Dyöb.

15 Edǎádəŋ éche Dyöb ábágé nyé éebeléé-se nyēbé née betāŋ, nyēbé á mbwóg-te. Boŋ pen Edǎádəŋ é Dyöb ébélé nyékoó bǎn bé Dyöb abé. Ngíne eché éché Edǎádəŋ chó-'aá ekáə boŋ délēbpē Dyöb bǎn, "A-Tê! Echem Sǎŋ!"

16 Edǎádəŋ é Dyöb ébélé syánē debíi á nlém-tē nén bǎn dedíi bǎn bé Dyöb.

17 Bəəb-pə, ngáne dédíi ábe bǎn, deéküd nnam míme Dyöb ákónnéde ábē bǎn, syánē deéküd-te bwēm ábe Dyöb ákónnéde mó, nzé ne mbále syánē dekwēténé átag ne Krístəə ábel syánē ámpē dékud ehúmé éche Dyöb débéé mó.

Ehúmé éche bad bé Dyöb békudté

18 Nnyíne' nén méé, metake míme dékudeé bəəb méesaá dyamdyam nzé behágténé mó ne ehúmé éche bélümēdtē syánē á pónde eché ehúe á'sō.

19 Bwēm ábe Dyöb áhágé á nkōŋsé é'sine' ne e'lyág bé nlém, pónde eché Dyöb délūmtēnnē ábe bǎn. Abēl nē ne ehúmé ésyāal.

20 Embē nén bǎn bwēm ábe behágé é'díi ehóhó ngēn. Saké ábē bwēm bēn bóə béntíi bǎn ébē nē boŋ Dyöb dőə déntíi. Ambel nē ne e'lyág bé nlém aá epun épě éche

21 mólhūdte ábê bwēm bēn á mehaŋ mé ngíne echē ebəodte bwēm, bómpē békūd-te kunze ákud melemlēm mé ehúmé éche Dyöb ábagesé ábē bān.

22 Debíí nēn bān kááŋ ne' bəob, bwēm é'syāäl é'kəne' ne e'we ábe bəwógésé ábe é'dé nēŋgáne e'we bé achád.

23 Boŋ saké nhəgtéd mwēmpen níkəne'. Syánē bēn awé dewóó Edəádəŋ éche Dyöb ábágé syánē nēŋgáne nde e'só, syánē ámpē dekəne' á nlém-tē. Debānné nlém nísyāäl ásin pónδέ echē Dyöb débenlé boŋ dékəŋ ábe bān abé, ahúd syánē yäl esyāäl á mehaŋ-tē, ábe syánē yäl ékōlē.

24 Taase dekude e'soosəŋ delyágé nlém bān deékūd chōm éche Dyöb áhóbé aá mōbēl. Boŋ pen nzé denyíne chōm éche délyágé nlém bān deékūd, né saké e'lyág bé nlém bəó é'kóó abé nē. Nzé-móde ahele alyág nlém áyāl e chōm éche amáá akud?

25 Boŋ, dechedé yäl ásin chōm éche déenyīnē, dekoó-'e chó asin.

26 Melemlēm nē dōó Edəádəŋ é Dyöb éwōŋganné syánē áyāle deewóó'é ngíne. Deebíí'é ngáne détaŋgéné akáne boŋ Edəádəŋ chēn chōó ékānnad syánē ne nheemed níme nítomé e'yale bé nsəl.

27 Dyöb ánəne syánē nlém áte, abíí-'e mewēmten mé Edəádəŋ áyāle Edəádəŋ ékānnad bad bé Dyöb nyaa eche áhedé.

28 Debíí nēn bān dyam-té áde ábenlad Dyöb ábele dó á mboŋ ní bad ábe bédás mós,* ábe áchénlé ábel ngáne áhedé.

---

* **8:28** *Dyam-té áde ábenlad Dyöb ábele dós á mboŋ ní bad ábe bédás mós; donje á kálag áwóó mam mésyāäl mébenlad á mboŋ níme bad ábe bédás Dyöb.*

29 Dyöb dêmmad atii nén aá bad ábe mômmdaté apwɛd ádāb abé ábê nêḡgáne abé áde awe Mwǎn ábɛl boḡ ane Mwǎn ábê Mwǎn á'sō átíntê e baányan.

30 Né-óó, bad ábe Dyöb dêmmadaté apwɛd, anchélé bó ábê ábê bad. Abe áchénlé-'ε ahóbé aá békóbnédé áwe e'só, ábe bó-'ε békóbnédé áwe e'só, abagé bó éche ehúmé.

Dyöb adáá syánē mbwiined ne Yesu Krístəə

31 Nzé denɔné mímén mekan mésyāāl áte, cheé déhele dehób? Nzé Dyöb ádé ne syánē, né nzé ahele atáḡgén syánē?

32 Néε Dyöb déebāḡḡéé ké awe Mwǎn. Antéd mó, ábe mó aá áwê á nló míme syánē moosyāál, né éebaá syánē kéchéé émpēe éche déhédné mó-ye?

33 Nzé-módé āhōb aá bad ábe Dyöb ápwédé békwédé nkáá? Dyöb dēn dōó āhōbē nén aá dedii bad ábe békóbnédé áwē e'só.

34 Nzé-módé-ō āhōb aá dekwédé nkáá? Yesu Krístəə awédé, ápuu, adyεé-'ε á ekáá émbáá é Dyöb, áhed-taá ákānnadté syánē.

35 Nzéé-ō ahele ábɛl boḡ Krístəə asóg syánē adəḡ? Mekan míme mélénlédé syánē áte, ké'ε ndutul, káa ahé áde bad béhāḡkē syánē á meséb? Nzaa, káa awóḡ áde déwōó'ε mbóté? Nzé-'ε akíme áde bad békímméé syánē? Ké'ε awúu áde bad béhedéé syánē awúu?

36 Kálag e Dyöb ehóbé aá,
 “Póndé téé bad béwúε sé áyāl echōḡ.
 Bényíne sé nêḡgáne ndyḡḡ mí mbód míme békagké awúu.”

³⁷ Mmén mekan mésyāāl mébenlad bon detómé mó áte, mbwiined ne Krīstā, mó awě adáá syánē bon áwōṅgān-ne syánē.

³⁸ Mbíí bwām nén mēé chōmchōm éesaá éche éhēle-se épāṅ edāṅge éche Krīstā adáá syánē. Ken kwééd-ε, ké'ε alongé. Ken ángel-ε, ké'ε benkamlenε, ké'ε ngíne éche édé ádyōb. Ken póndé eche dédíí áte nén, ké'ε póndé echě ehúε.

³⁹ Ké ngíne e nkon nímín, ké'ε e nkon ísé, chōmchōm éesaá áfínté e nhəgtéd ísyāāl éche éhēle épāṅ edāṅge éche Dyōb áwōṅné syánē mbwiined ne Yesu Krīstā, awed Sāṅgwéé.

9

Dyōb ne ábē bad bé Israel

¹ Nkale' mbále nēṅgáne mod awě adúbpé Krīstā, meékālēē metóm. Mmēm nlém míme Edáádāṅ éche Esáá élyágtεé, ílāṅge mε nén áá chōm éche íhóbεé édé mbále.

² Ndutul e ngíne ne metake mé ngíne bédé mε á nlém-té

³ áyāl e ábēm bad, ábēm baányan ábe syáábōō sédé mekií mehóg. Ayāl echáb nhede' nén mēé né Dyōb dēmbě mε ebómán, ábēl-ε meebág ne Krīstā.

⁴ Abēm bad bédii bad bé Israel. Dyōb áhóbé áá mótédē bó nēε ábē bān, alúmté-ε bó éche ehúmé. Dyōb dēmpě á nchemten ne bó, ábe-ε bó mbéndé. Anlúmed bó ngáne bétāṅgéné mó edúbé abε, bó-'áá ánlāá'ε áá mósbelé chōm éche ánhōbpē áá mósběl.

⁵ Bédii bad bé mbyaa míme ábēd betaa ábe bémbē se á mbooted. Ade Krīstā áchyáádté-'áá, mómpē nēε moonyon, áwāb mbyaa dōō ámbídtē.

Mekenag mébê ne Dyöb á ngíndé ne á ngíndé, mó awê ákamlan chõm ásyā̄l. Ebê nê.

⁶ Meehóbéé nén mēé Dyöb déebenlé chõm éche ánhõbpē aá mós̄bēl. Edé bán saké bad bésyā̄l ábe bēbídé á mbyaa ní Israel bédé bad bé Dyöb.

⁷ Saá-kaá bãn bésyā̄l ábe Abrahamε bédé bãn bé Dyöb. Dyöb dénlāā Abrahamε aá, “A mbyaa míme awon̄ mwān Aisige dõõ bãn ábe nhóbé mēé mēbē wε bēbīdtē.”

⁸ Nén álúmte nén bán bãn ábe béchyáá á nyaa e moonyon̄ béesaá bãn bé Dyöb. Bon̄ bãn ábe bēnchyāā’é nhídtēn ne ngáne Dyöb dénlāā’é Abrahamε aá mós̄bēl, bõõ békoo’é atón̄ nēngáne bãn bé mbyaa míme Abrahamε.

⁹ Ade Dyöb dénlāā’é Abrahamε aá mós̄bēlé mó dyam áde móbóbé, Dyöb dénhõb aá, “Mētim ámbid á pón dé eche nííidé. Ene pón dé Seraa āwālē mwān a mwēnchóm.”

¹⁰ Saá-kaá nē dēmpēn. Sáá nhóg mõõ Rebekaa ábe bãn bé baachóm bébe bēnwõngē. Ane sáá abédéε awesyánē taa, Aisige.

¹¹⁻¹² A pón dé éche béēchyāā’é ábê bãn, áde béēbī’é abel dé mbéb ké’ε mbon̄, Dyöb dénlāā Rebekaa aá, “Mwān ambáá ābē mbāledε awe mwān asad.” Dyöb dēmbel nén ábel ényínned nén bán míme mewēmtēn mós̄ ámbēnlédtē abel mwān nhóg ábe ásē e aníníí. Embon̄néd mó āpwed mod awē ádáá apwed, saké áyāle dyam áde ane mod ábélé.

¹³ Eténlédé á kálag e Dyöb ngáne Dyöb áhóbé aá, “Mendān̄ Jakõbe bon̄ níkõõ Esao.”

¹⁴ Chán-nõ déhõbpē bõõb? Nédē deéhõb bán Dyöb ákwognad baahóg-ε? Aáy, éesaá nê.

15 Se' bɔ́ɔd, Dyɔ̃b dénlā́ Mosεε aá, “Měwɔ̃g kénzéé ngɔl awě́ ńdáá ngɔl awóg, mǎlúméd-te e'boŋ bé nlem wéé kénzéé awě́ ńdáá alúmed.”

16 Né-ɔ́, mpwɛdtéd ń Dyɔ̃b méewóó'é dyamdyaŋ ábel ne chǒm éche bad béhedéé bán ébenled ké'ε éche bébeléé. Dyɔ̃b dɔ́ɔ ábenlad ábē e'boŋ bé nlem ábel kéchéé éche áwémténé abel.

17 Éténlédé á kálag e Dyɔ̃b nén bán Dyɔ̃b dénlā́ Farao aá, “Mpwɛde we kǎŋ ábel boŋ ńbenled we álúmed echem ngíne ne ábel boŋ ádém dín ákanled nkǒŋsé áte ńsyā́l.”

18 Né-ɔ́, Dyɔ̃b álúmte' ábe e'boŋ bé nlem wéé kénzéé awě́ ápwédé, áwēdē'-ε kénzéé nló áte awě́ ápwédé aá áwúu nló áte.

Meliŋgá mé Dyɔ̃b ne e'boŋ bé nlem é' Dyɔ̃b

19 Kapóg nyé mod nhóg nyéεsedéd me bánken, “Nzé nê dɔ́ɔ édíí, cheé ékǎá boŋ Dyɔ̃b ábé áhǎbē' aá bad bébélé mewusé? Debíí bán modmod eéhēlē-εe ahób aá móɔbenlé dyam áde Dyɔ̃b áhóbé aá ábel.”

20 Boŋ we moonyoŋ, nzé-módé édíí áseded Dyɔ̃b dyam? Mbeé e mɔg eéhēlē-εe ésedte' mod awě́ abelé chó aá, “Cheé ékǎá boŋ éhǎgέ me nyaa eché éhǎgέ me?”

21 Nyébíí nén bán ntumé-mbeé, awóó kunze ábelen hyǎg ábe ábenléé mbeé nyaa eché ádǎá. Nzé adǎá, ahéλεε atéd hyǎg ábelen mbeé ébe; póg ebé mbeé e edúbé, eníníí'-ε ebé mbeé eché bébenladté pónde ésyā́l.

22 Kapóg Dyɔ̃b áhédé'áá nímē meliŋgá alúmed, áhedé'-ε aá bad bénýín eche ngíne. Boŋ anched yǎl bwám bwam áwεsen bad ábe bēmbēl boŋ áliŋ. Ábe bad béntǎŋgēn-ne nkógsen akud.

²³ Kapóg-ke Dyöb dénwēmtēn-ne âlúmed éche ehúmé é ngine ámīn e bad ábe álúmté e'boŋ bé nlém. Amaá ábê bad aboŋsen âkud éche ehúmé.

²⁴ Syánē dedé-'ε átíntê e ábê bad ábe áchénlé. Saá-kaá átíntê e bad bé Israel dēmpen dōo áchénlé syánē. Achénlé syánē donge á bad kááŋne átíntê e bad ábe béesě bad bé Israel.

²⁵ A kálag e Hoseya, Dyöb áhóbé nēn aá,
 “Bad ábe bēnkēmbé ábēm bad,
 mēchæg bó mēé bédé ‘Abēm bad.’
 Alon áde ménkēndəŋgé mēchæg dó mēé ádíi ‘Alon
 áde ídǎá.’

²⁶ Melemlem mé hōm wéε ménlāā-'aá bó mēé
 ‘Nyéēsaá ábēm bad’,
 áhed-taá méchægké bó mēé bédíi ábēm bǎn, bǎn bé
 Dyöb áde ábage' alonǵé.”

²⁷ Nkal é'dǎádəŋ Yesayaa anháád tǎŋge ne bad bé
 Israel aá, “Ké mesonǵé mé bad bé Israel mēmbuú
 áte néε nsíi nímě ídé á nkæg mé edib é nkwe, nguse
 chēmpen chōo ékūd e'soóson.

²⁸ Sǎŋgwéé éebébédté pónde ábel mekan mésyāā
 nímě átómté mbakú aá mósǒbēl á nkōŋsé.”

²⁹ Nēn áde nēŋgáne Yesayaa ánhōbpē aá, “Nzé
 Sǎŋ Dyöb á Ngume enkēnlyágnéd syánē donge dé
 nchyáátén, né debágáá néε myad mé Sodom ne
 Gomora.”

Paale akánnédé bad bé Israel

³⁰ Chán-nō déhōbpē bōob? Bad ábe béesě bad bé
 Israel bétímé békóbnédé á'sō é' Dyöb mbwiined
 ne adúbe áde bédúbpé Krístəə, kénéε édíi bǎn
 béewane'aá áte ákobned á'sō é' Dyöb.

³¹ Boḡ bad bé Israel béwáné'áá áte béhɛdé bán béhíd mbéndé ábel boḡ békobned á'sō é' Dyöb, boḡ bénkênhenlé.

³² Cheé ékáá boḡ bénkênhɛl? Bénkênhenlé áyāle nén béwáné'áá áte ákobned á'sō é' Dyöb áyāle nsón míme bèn bébélé saké áyāle adúbe áde bédúbpé Dyöb. Bènköd ekuu á aláá áde bad békodéé ekuu, békwe'-ε.

³³ Eténlédé á kálag e Dyöb tâḡgene nê, nén bán, "Nyénone', mbanne aláá á Zayon áde débɛl boḡ bad békodé ekuu, aláá áde débɛl boḡ bad békweg. Boḡ kénzéé awě adúbpé mó éehúú'é ne mekáá mé ngên."

10

¹ A-baányan, ndəá ne nímêm nlém ísyāāl nén meé ábêm bad bé Israel békud e'sooson, nkānnadte bó meé nê abenled.

² Mbíde bó mbóḡ nén meé bédáá Dyöb abele ne nlém ísyāāl. Boḡ béekoo'é asōḡten ngáne bétāḡgéné mó abele.

³ Béēsōḡtēnēē ngáne Dyöb ábeléé boḡ bad békobnéd áwe e'só. Bétímé béhɛde nzii echáb chēn echě ěbɛl boḡ békobnéd á'sō é' Dyöb. Né-óó, béesudtéé yāl áhíd nzii echě Dyöb átíídé ábel bad békobned áwē e'só.

⁴ Krístəə abelé nsón míme mbéndé éntāḡgēnnē abel, né-óó, kénzéé awě adúbpé mó, akobnad á'sō é' Dyöb.

E'sooson é'bágnédé ne metúmbé mésyāāl

⁵ Se' bód, Mosee antél tâḡgene akobned áde mod ákobnadté á'sō e' Dyöb áyāle áhídeé mbéndé.

Anhób aá, “Kéńzée awě abele chòm ésyāāl éche mbéndé éhóbéé, ákũd alonǵé áde déemaá’.”

⁶ Bonj étéńlédé á kálag e Dyöb bán nyaa eche adúbe ábeleé bonj mod ákobnéd á’sō é’ Dyöb edii, “Weehóbé áwonj nlém-tê nén wéé, nzé-módé ákě ámĩn, ádyöb.” (Nédē, áhúd Krístəá ámĩn, ásuded mó ásē.)

⁷ Ké-’ε “Nzé-módé ákě ásē á echóg éche éewóo asóg?” (Nédē áhúd Krístəá á echóg éche éewóo asóg áπεεν mó ámbid á alonǵé.)

⁸ Chòm-έε kálag e Dyöb éhóbé édii nén aá “Eyale é Dyöb édé wε benben. Edé ekale chó, édé-’ε wε á nlém-tê.” Mmē nkalanj rídii nkalanj níme sékaléé nén bán nyétǵéné adúbe awónj.

⁹ Nzé ehóbné nsəl nén wéé, Yesue adii Sánǵwéeé, edúbpé-’ε awónj nlém-tê nén wě Dyöb dēmpuúd mó, né wěkũd e’sóosoj.

¹⁰ Ayāle nén nzé edúbpé á nlém-tê, Dyöb ábele’ ékobnéd áwe é’sō. Nzé ehóbné nsəl ne wéé módúbpē, ebelé ékũd e’sóosoj.

¹¹ Kálag e Dyöb ehóbé nén aá “Kéńzée awě adúbpé mó, éehúú’é ne mekáá mé ngên.”

¹² Nén adé ne moosyāál, ken mod adé mod a Israel, ken mod eésaá mod a Israel. Dyöb ádii Sánǵwéeé a moosyāál nyaa póg, abude-’ε kéńzée anamed awě ahědné mó nwónǵen.

¹³ Kálag e Dyöb ehóbe aá, “Kéńzée awě achəgé dñn áde Sánǵwéeé aá ásonj mó, ákũd e’sóosoj.”

¹⁴ Bonj chán béhele béchəǵ mó bán ásonj ádāb alonǵé áde béedúbpéé mó? Chán-ne béhele bédúbé mó, nzé béewóge nímmē nkalanj? Chán-nō béhele béwóg nímmē nkalanj nzé bad béekanle bó mó?

15 Chán-ne bad béhele béke békánlé bad nímē nkalaŋ áde mod éelóméé bó? Eténlédé á kálag e Dyöb nén bán, “Nzé mod apééné nkalaŋ ní bwâm, ébelé épēēn enyiŋge.”

16 Boŋ saké moosyǎl akobé nkalaŋ ní bwâm. Nkal é'dǎǎdǎŋ Yesayaa mwēn anhób t̄ŋgene nê aá, “A-Sán, bó ahéé adúbpé nkalaŋ níme sékálé?”

17 Né-ǎó, adúbe ápag ne awóg áde mod áwógé nkalaŋ, bad bét̄ŋgéné-'ε nkalaŋ níme Kr̄stǎa akal boŋ bad bédúbē mó.

18 Boŋ ndǎǎ asɛded nén meé ken, édé mbále nén bán bénkênwógké nímé nkalaŋ-ε? Bénwōg mó bwâm. Eténlédé á kálag e Dyöb nén bán,

“Ehób éche bad ábe békálé'áá nímé nkalaŋ énwōgnēd nkōŋsé áte n̄syā̄l.

Abāb e'yale bēmpǎ mesóg mé nkōŋsé áte mésyā̄l.”

19 Ndǎǎ asɛded nén meé ken, bad bé Israel bénkênsōŋt̄énné nímé nkalaŋ-ε? Moseε móǎ asébpé ahób nén aá Dyöb áhóbé aá,

“M̄enaméd bad ábe béekoo aloŋ abé, âbel boŋ nyéwōon bó kónjí.

Méenaméd bad ábe bédé eyókél âbel boŋ nyélin.”

20 Nkal é'dǎǎdǎŋ Yesayaa mómpē ankweŋt̄én ahób ngáne Dyöb dénhōbpē. Anhób á t̄l e ékwéε aá,

“Bad ábe béehede'aá me bényíné me.

Menlúméd yǎl wéε bad ábe béesɛdte'aá me.”

21 Boŋ Yesayaa anhób t̄ŋgene bad bé Israel aá Dyöb áhóbé aá, “Bootya mbwεmbwε káǎŋ ne ngukél, nlyágé mekáá meé ábêm bad bétim ámbīd áwêm, boŋ béwúú nló áte, béēwógné-'aá me.”

11

Dyöb déebáa'ê ábê bad bé Israel á yäl ne abáñ ásyäl

¹ Bɔɔb-pɔɔ, ndəə asɛded nɛn mɛɛken, Dyöb ábáá ábê bad áyäl-ɛ? Eesaá nê. Mmɛn ndii mod a Israel awê abídé á mbyaa níme Abrahamɛ, á túmbé e Benjamin.

² Dyöb déebáa'ê ábê bad áyäl. Bédii bad ábe ápwédé se á mbooted. Nyêbíi chöm éche éténlédé á kálag e Dyöb ngáne Elaijaa ácháá'áá Dyöb, álāngē mó mekan níme bad bé Israel bébélé'áá.

³ Anláá Dyöb áá, “A-Sán, ábén bad béwúú ábonj bekal bé'dəəɔɔñ bésyäl, bépántéd-tɛ nímoñ menyán mé mende. Mmɛmpɛn-ɛé nlyəgé, béhede-ɛ mémpē awúu.”

⁴ Chán Dyöb dɛnkwenténné mó? Ankwentén mó áá, “Mbänné bad ekálé saámbé ábé ábêm bad. Bédii bad ábe béebagé Baalɛ, dyöb dé metóm, edúbé.”

⁵ Nê dɔɔ édii káəñ ne bɔɔb. Nguse é bad bé Israel édii édé ábe Dyöb ápwédé ne níme nsimé.

⁶ Apwɛd áde ápwédé bó ádii áyāle níme nsimé saké áyāle mekan níme bébélé. Nzé émbē nɛn bán dyam áde bad bébélé dɔɔ ákəə bonj Dyöb ápwɛd bó, nédē né saké nsimé mɔɔ ápwédné bó.

⁷ Cheé-ɔ nɛn álúmtɛé? Bad bé Israel bɛnkɛnkudté chöm éche békóó ahɛd. Bad ábe Dyöb ápwédé bɛnküd chöm éche béhédé'áá, bonj ábíníí, nlém mɛnlɛl bó á abum.

⁸ Eténlédé á kálag e Dyöb nɛn bán “Dyöb dɛmbɛl bó edimdim. Káəñne e'chii, béənyínnɛɛ, béewógné-'áá.”

⁹ Dabidɛ mómpe anhób áá,

“Nkânne’ nén méé ébel bwēm ábe é’wógte b́o
menyiṅge, b́ob́ é’bê b́o nées melám.

Nkânne nén méé, békwε, Dyöb ákógsen-ne b́o, áyāle
mekan míme bébeléé.

¹⁰ Nkânne nén méé Dyöb ákwid b́o ndím ábel boṅ
béhelé anyínen.

Nkânne nén méé ápêmted-te b́o nted míme rídélé
míme ményæg b́o mbíd póndé ésyā́l.”

¹¹ Né-ṓ, nsedte nén méé ken áde bad bé Israel
bênkòdté ekuu boṅ békwε, bênkwě ne akwε
ásyā́l-ε? Aáy éesaá nê. Abel áde bémbeṅlé mbéb
démběl Dyöb démbě bad ábe béesě bad bé Israel
etál ákud e’sóson, ábel boṅ bad bé Israel bébê
kónjí.

¹² Akwε áde bad bé Israel bênkwεé, ápíínédé bad
bé nkõṅsé ábíníí bésyā́l nsimé híin. Abé-’ε áde bad
bé Israel bémbēē atóg áyāl e mekan mé edā́dāṅ
dēmpiínéd bad ábe béesě bad bé Israel nsimé ní
Dyöb. Nzé Dyöb áhele ápē bad ábe béesě bad bé
Israel anamed nê, áde bad bé Israel bébélé mbéb,
né chán-nō nnam mēpéé abé míme ábéé áde bad bé
Israel bésyā́l békudté e’sóson.

*Bad ábe béesě bad bé Israel
béēbāg kúmbe áyāle békúdé e’sóson*

¹³ Chõm éche níhedéé ahób nén bṓṓb, nyé bad ábe
nyéēsě bad bé Israel, nyéē rílāṅgeé. Ndií mbapεε a
nlómag a bad ábe béesě bad bé Israel, né-ṓ mbage’
mímēm nsón edúbé ésyā́l.

¹⁴ Kapóg nhelé mbēl bā́nned bé Israel bébê kónjí
b́o donṅe á bad b́ompē békud e’sóson.

¹⁵ Abán áde Dyöb démbāṅgē bad bé Israel á yāl
démběl Dyöb dēntím ásē ne bad bé nkõṅsé bésyā́l.
Bṓṓb-pṓṓ, chán-nō ébēē áde Dyöb dékõbpé bad bé

Israel ámbíd ámpē néε ábē bad? Ebē byánán bad ábe béwédé bépúúdé ámbíd.

16 Nzé bébágé Dyõb eped é ewele é'sõ néε mende, nê alúmte bán échê ewele ésyāā́l édii échē. Nzé bébágé-'ε Dyõb nkanj mí bwel, né ngen chómpē edii échē.

17 Bépágké donje á ngen á bwel é menzab ábe béwéné, bēbādtē á ngen é bwel é menzab ábe é'kwoge' á ahín-tê. Nyé bad ábe nyéēsě bad bé Israel nyédii nēngáne échê ngen é bwel bé ahín éche chómpē ekude mendíb míme mébídé á nkanj mí bwel é' bwám.

18 Ngáne édífí-'aá nê, nyéetāngeneé néε nyédífí kúmbe se nyénōné échíní ngen éche bésélé, nkóntéd. Nzé nyédé kúmbe nyéēchatán nén bán saké nyé nyēchāngé nkanj bonj nkanj mósó ríchāngé nyé.

19 Nyēhele nyékume' ekáá á tâl bán bēhúdé échê ngen ábel bonj bēbāde nyé áhed.

20 Nê ádé mbále. Bēhúdé bó áhed áyāle bēnkēndúbéé, nyé-'ε bétímté nyé áhed áyāle nyédúbpe. Bonj nyéebág kúmbe. Bonj pen nyébē mbwóg.

21 Néε Dyõb dénkēmbāngé bad bé Israel akógsen, bó ábe bédé nēngáne ngen éche énsēbē abé, nyēwēmtan bán ābānj nyé akógsen-ne?

22 Nyēnyíne nén bán, ped póg Dyõb ábóó nlém, ped eníní-'ε alélé áte. Alélé áte wéε bad ábe bēpáné nzii bonj abōjné nyé nlém nzé nyédé nyēhíde' eche nzii. Bonj nzé nyéehíde chó, né āhūd nyémpē.

23 Nzé bad bé Israel ámpē bétédte ábab e'wúu bé nló áte bonj bétímné Dyõb, Dyõb déttéd bó ámbíd ámpē. Awóó ngíne ábel nê.

24 Nyé bad ábe béesě bad bé Israel, nyé ábe nyêdé nêngáne ngen e bwel bé ahín-tê, née Dyöb áhélé nyé ahúd á bwel bé ahín-tê, abádé nyé á bwel ábe béwéné, nyêwêmtan bán ééhēlēē-se atéd bad bé Israel átíméd bó ámbīd áhed ámpē-ye? Bad bé Israel bóó bédé nêngáne ngen e bwel echě ensébé abé áyāl e ábê bwel.

Dyöb áwóge' moosyáál ngəl

25 A-baányan, nhede mée nyésōhten dyam áde kááhne bōob modmod éēsōhtēnēē, ábel bon nyéewémtán bán nyétómténé debyée awón. Nhede mée nyésōhten bán e'lel bé nlém á abum ábe donje á bad bé Israel bébē kááh né bad ábe béesě bad bé Israel ábe bédūbē bésyāāl, bédúbpe.

26 Nén débēnléd ábel bon bad bé Israel bésyāāl békud e'soóson. Eténlédé á kálag e Dyöb nén bán, "Nsoode ábīd a Zayon.

Abōdēd abé dé mbéb áde mbyaa míme Jakōbe ríwóó.

27 A pónde echě mébōdēdtē mímab mbéb dōó mépéé á nchemten ne bó."

28 Bad bé Israel bédé bad bé ekoyí bé Dyöb bōob áyāle bédúbpéé nkalan mí bwám, nén ábēnlédé ábel bon nyé bad ábe nyéēsě bad bé Israel nyékud e'soóson. Kénēē édíí nê Dyöb ápwédé bad bé Israel, adíí adáá'-e bó áyāle melě míme ámmwēē ne ábāb betaa.

29 Nén áde áyāle nzé Dyöb apwédé mod bon anāmté mó, né apwédé, anāmté'-e mó.

30 Bōód, nyēē nyēnwúén Dyöb nló áte, bon bōob awúen áde bad bé Israel bēwúéné Dyöb nló áte, ábélé Dyöb áwóge nyé ngəl, awóhngén-ne nyé áwógen mó.

³¹ Né-ɔ́ bɔɔb, bad bé Israel híin béwúéné Dyöb nló áte. Dyöb déwög bó ngɔl, awónɔ́n-nɛ bó áwóɔn mómpe. Abel nê ábel bon áwög bómpé ngɔl melemlem ngáne ánwökgê nyé bad ábe béesé bad bé Israel.

³² Dyöb ábélé e'wúu bé nló áte é' bad é'dé nɛé é'hédé bó á mbwɔg ábel bon áwög bó baásyāāl ngɔl.

Bad béɛ Dyöb mekenag

³³ Nyénɔne' ngáne Dyöb ápédé nhɔn abé! Nyénɔne' ngáne abíí mam mésyāāl, awón-'ɛ debyéé áde áchábé ámin. Modmod ééhēlē-sɛ asóntén ngáne Dyöb ábeléé mam. Modmod ééhēlē-sɛ asóntén-nɛ nyaa eche Dyöb ábeléé mam.

³⁴ Eténlédé á kálag e Dyöb nén bán
“Nzé-módé ahele se abíí mewémten mé Dyöb.
Nzé-módé ahele aléb Dyöb.

³⁵ Nzé-módé akébé Dyöb chöm
ábel bon Dyöb ásábe mó ámbíd.”

³⁶ Dyöb dɔɔ áhágé bwēm ésyāāl. Mó akəá bon ábê bwēm é'syāāl é'bé. Mó-'aá awóó ábê bwēm é'syāāl. Ehúmé ébê ne Dyöb á ngíndé ne á ngíndé. Ebê nê.

12

Nyaa eché éhednadté bán alongé á bad bé Krísto ábê

¹ Né-ɔ́, a-baányan, ngáne Dyöb áwógé syánē ngɔl bwámbwam, ncháa' nyé mɛé nyébê nɛé mendɛ míme médé á alongé. Mmê mendɛ mészán, mékobned-te ne Dyöb. Nén dɔɔ ádé nyaa eché éhednadté bán nyébage Dyöb edúbé.

² Nyéehídé' mbeltéd mí bad bé nkõnsé. Bon nyémwɛ Dyöb áhənɔn nyé nlém á abum, ábel nén

nyéwōḡ abé dékōōlē. Nê débēl nyéēsōḡtēn nyéhīdē-
'ε mam ngáne Dyōb áhεdεé. Nyéēbīī mboḡ, nyébīī
mam nίme méwōgte Dyōb menyīḡge, nyébīī-'ε
mam nίme métāḡgéné.

³ Ne nsimé nίme Dyōb ábágé mε, nlāḡge nyé nén
mεé, nyé modmod eenyíné yāl aá mótōmtēnē abé
tómaa ngáne módíí. Boḡ mod-té ányín yāl ngáne
ákóó abé. Mod-té ányín yāl nchoo ne ndε echē
Dyōb ábágé mós nεε mod awē adúbpe.

⁴ Yāl e moonyoḡ edii póg, ewóó pág ne pág, pág
téé-'ε ewóó nίme nsón.

⁵ Melemlem nê dōō édíí ne syāā bad bé Krīsto.
Debuú áte boḡ dedíí yāl póg ne Krīstæ, syāā mod-
mod eesaá ne mós mwēn.

⁶ Dyōb ábénlé nίmē nsimé áβε syánē mod té echē
ndε, ékábné-'ε áte. Nzé Dyōb ábágé mod ndε áhób
mekan á dīn á Dyōb, ane mod áhōbē' nίmē mekan
nchoo ne adúbe áde áwóó.

⁷ Nzé mod awóó ndε ábele bad, ábenle bó. Mod
awe mós-'ε awóó ndε áyáged, áyágte bad.

⁸ Mod awē awóó ndε áwéd bad nlém á abum,
áwéde bó nlém á abum. Mod awē awóó ndε
ábided chōm á ekáá áwōḡḡen bad, áwōḡḡan bad,
eénōnē ámbíd. Awē awóó ndε ályáged bad, ályágte
bad nyaa echē etāḡgéné. Mod awē mós-'ε awóó ndε
áwóg bad ngol, áwóge bad ngol ne menyīḡge.

⁹ Mod téé ákoḡ bad adəḡ. Mod téé ákōō ebébtéd.
Mod téé ásum mekuu ábel dyam á bwām.

¹⁰ Mod téé ádəḡ mwānyāḡ ne nlém nίsyāāl. Mod
téé ábage waáb edúbé tómaa ngáne ábageé eche
yāl.

¹¹ Mod eéchēdē yāl ábel nsón. Mod téé áwéd
mekáá áte, ábenle-'ε Sáḡgwéé ne nlém nίsyāāl.

12 E'lyág bé nlém ábe mod téé awóó ábéen bó menyiŋge. Mod téé áched yǎl á metake-tê. Mod téé áwεsen-ne á mekáne-tê.

13 Atíntê e nyé bad bé Krísto, nzé nyé mod nhóg atógé chǒm, waáb awě awóó chó awóŋgén mó. Kénzée awě apedé áwēn, nyékōb mó nken bwām.

14 Nyékānne nén bán Dyōb ánamed bad ábe béhéde nyé á meséb. Nyéekānné nén bán békud ebómán, nyékānne dásō bán Dyōb ánamed bó.

15 Nyéwóg menyiŋge ne bad ábe béwógé menyiŋge, nyéleb-pe ne bad ábe bélebe'.

16 Nyébê nsəl nhóg ne nhóg ne aníníí. Nyéēnyēnē dúu ámīn. Nyébê echoŋ ne bad ábe béesě dyamdyam. Mod eewémtán aá mótōmtēnē debyée awóŋ.

17 Nzé mod abelé wε mbéb weétimtán mó mbéb. Boŋ pen etəŋgéné éwēmtān ábel mboŋ á'sō é' bad bésyāā.

18 Mod téé áhed nzii ábé nsan ne moosyāā.

19 A-baányan, nzé mod abelé nyé dyam dé mbéb, nyé bēn nyéētimtán mó. Nyétéde Dyōb dēn ákógsen mó. Nhóbe nén áyāle, éténlédé á kálag e Dyōb nén bán, Dyōb áhōbē aá, “Me-éé ntimtán mbéb ké ríhée nímě mod ábélé. Me Sánŋwée me-éé nhóbe'.”

20 Éténlédé á kálag e Dyōb hǒm démpēe pen bán, “Nzé nzaa ewag ábōŋ bad bé ekoyí, ehé bó ndyééd, nzé píd ekóbé bó, ébe bó chǒm éche bémwákē. Nzé ebelé nê, ekwágte bó, béhéde'-e nzii eche béhəŋlanné.”

21 Mod eémwāg-se mbéb ríkamlán mó. Boŋ nímēn mboŋ rítóm mbéb áte.

13

Nyébage benkamlene edúbé

¹ Mod téé áwógne benkamlene ábe békamlan mó. Áyāle nkamlen ké nhóg méesaá míme Dyöb déetiideé. Dyöb dó-'aá ábánné benkamlene bésyāā́l á atii.

² Né-óó, kénzéé awě eewógné' mod awě akamlan mó, né eewógnéé ntii ní Dyöb. Bad ábe bébele nê, béhedte yāl nkógsen.

³ Bad ábe bébele bwām, béewōgēē benkamlene mbwóg. Boŋ bad ábe bébele ebébtéd bōó béwóge benkamlene mbwóg. Nzé weéhēdē wέé móbāŋ nkamlene, ébelé mekan mé bwām. Nzé ebelé nê, né ākēmtē wε.

⁴ Nkamlene adii mbālede a Dyöb awě Dyöb ábánné áwōŋgen wε. Boŋ nzé ebele mekan mé mbéb étāŋgéné mó abāŋ, áyāle ngíne echě áwóó ākógsen bad eesaá ngēn. Adii mbālede a Dyöb awě Dyöb ábánné ākógsen bad ábe bébele mekan mé mbéb.

⁵ Né-óó, mod atāŋgéné benkamlene awógen, saké áyāle ábāá'é nkógsen dēmpen, boŋ káāŋne áyāle ábíí nēn aá míme nlém rílāngé mó aá mótāŋgēnē abel nê.

⁶ Né-'aá, nyétāŋgéné tááse ámpē asaa, áyāle Dyöb dōó bad ábe bésanŋte tááse bébenléé.

⁷ Nyésáŋpe mod téé chōm éche nyétāŋgéné mó asábe. Ken tááse-yε, ké'ε mōné ké ríhée míme bélāngé nyé bán nyésábe áyāle bwēm ábe nyéwóó. Nyébāa bad ábe nyétāŋgéné abāŋ, nyébage-'ε bad edúbé ábe nyétāŋgéné edúbé abe.

Nyédāŋ nhóg ne aniníí

⁸ Mod eewánlé modmod alúm. Alúm áde nyé mod téé átàngéné awáale ádíi ádàŋ nhóg ne aníníí. Kénzéeé awě adáo waáb, né alónté mbéndé esyáál.

⁹ Mbéndé édé nén bán, “Mod eekábé asón á ndáb e e’wóngé. Mod eewúé mod, mod eechíbé. Mod eesíídé chǒm é mod.” Echén mbéndé ne échíníí ésyáál chǒo éládné bon ébé mbéndé póg. Ene mbéndé edíi nén bán, “Dǎŋ mwǎnyonŋ ngáne édáo echon yǎl.”

¹⁰ Nzé mod adáo mwǎnyonŋ eebēlēē mó mbéb. Né-óó, edəŋge élónte mbéndé ésyáál.

¹¹ Ngáne nyébíí-’ε nén bán pónké emaa apε eché nyétàngéné akábned, nyétàngéné akábned, áyāle pónké e e’soósonŋ eche syáné edé benben tómaa ngáne énsēbēē abé áde dédúbpé Krístəə dúbpén.

¹² Ehíntén emaa apε, bǐn é’kwógé asaa. Né-óó, déte mbeltéd mé mbéb míme débélé’áá. Déwaa bwēm é’ nzum áwan nzum e e’nyínen bé ekíde.

¹³ Déwáale abé á bwâm néε bad ábe bédé á e’nyínen bé ekíde. Nyéekāg á ngande éche bad bémwākē mǐm bon mékōbē bó, nyéekábé mesón. Nyéēbēlē-’ε e’tongé é’ mekan. Nyéēsēnlé’, nyéebāg-ke kónjí.

¹⁴ Bon nyéwōŋ abé áde Sǎngú Yesu Krístəə. Nyéēbāgē mekan mé esíí mé ekob é yǎl etál, nyéēbēlē ngáne échēn ekob é yǎl éche ébelte nyé mbéb éhédéé áá nyébel.

14

Mod eekáádté waáb

¹ Nyékobe bad ábe ádab adúbe déewúú’é áte. Nyéēpēntān-ne tǎŋgene mam míme bēwémtné nén bán bétàngéné abel, ké’ε bēetǎŋgenéé abel.

2 Adúbe áde donje á bad ábágé bó etál ádyé kéchéé boŋ bad ábe adúbe déewúu'é áte, béedyākē donje á bwēm.

3 Bad ábe bedyāg kéchéé béenyīnē bad ábe béedyāg donje á bwēm nkóŋtéd. Bad ábe bó-'ε béedyāg donje á bwēm béekāādtē bad ábe bedyāg kéchéé áyāle bó moosyāal békóbnédé ne Dyōb.

4 Nzé-módé édíí ákáad mbæledε a mod ampée? Eche Sánj chèn chós etāŋgéné ahób aá dyam áde ábélé ádé bwām ké'ε déesaá bwām. Boŋ Sánjgwéé eche ngíne ēwōŋgēn ane mbæledε ábel dyam á bwām.

5 Bad behóg bétédé donje dé e'pun bán ádé etógnén tómaa ábíníí e'pun. Bad behóg-ke bétédé nén bán e'pun é'syāal é'díí nyaa póg. Mod-té átéd nén aá kéchéé éche mówémténé, etāŋgéné ne mó.

6 Bad ábe bétédé bán epun ehóg édé etógnén tómaa ábíníí e'pun, bébele nê áβε Sánjgwéé edúbé. Bad ábe bó-'ε ámpē bedyāg kéchéé, bómpē bébele nê áβε Sánjgwéé edúbé áyāle béságnan Dyōb áyāl e ene ndyééd. Bad ábe bó-'ε béedyāg donje á bwēm, bómpē bébele nê áβε Sánjgwéé edúbé, béságnan-ne Dyōb.

7 Syánē modmod eesaá á alongé ne mó mwēn, modmod eewág-kaá ne mó mwēn.

8 Nzé dedé á alongé, né dedé á alongé ábel ngáne Sánjgwéé áhεdεé. Nzé dewédé-'ε né dewédé áwóged Sánjgwéé menyīŋge. Né-ós, ken dedé á alongé, ké'ε dewédé, á mekáá míme Sánjgwéé dós dédíí.

9 Nzom echē ekáó boŋ Krístəə awé, ápūū-'ε, abé á alongé, edíí ábel boŋ ábē Sánjgwéé awē bad ábe bēwédé ne ábe bédé á alongé.

10 Cheé-ō ékáó boŋ ékāādtē mwānyoŋ? Ké'ε, cheé

ékáá bonj ényĩnē' mwānyonj nkóntéd? Ebíi nén wεé syánē moosyáál dεétyēēm á nkáásé á'sō é' Dyöb.

11 Eténlédé á kálag e Dyöb bán,
 “Dyöb áhóbé aá, ngáne ndíí á alongé,
 moosyáál atəngéné me mebóbónj abwóge,
 moosyáál ákēnē-'ε me aá me-εé ndé Dyöb.”

12 Né-óó, syánē mod téé dεétyēēm á'sō é' Dyöb, álaa mó chöm té eche débélé.

Mod eébelté mwānyan mbéb

13 Né-óó, syánē modmod eekáádté waáb, bonj pen mod téé ámad áwē nlém-té aá móotəngeneé dyam abel mbéd áde débəl bonj mwānyanj ákəd ekuu káa ahún á mbéb-te.

14 Abé áde ndíí mod nhóg ne Səngú Yesue, ábélé nkoó abíi nén meé ndyééd ké póg eesáá echě eesáa á'sō é' Dyöb. Bonj nzé mod adúbpe aá ndyééd edé echě eesáa á'sō é' Dyöb, eedyág chó.

15 Nzé edyág chöm ké ehéé bonj nê ábele' mwānyonj aníní ebébtéd, né weewānlεnéé mwānyonj edənge. Weémwāg-se chöm éche édyāgkē ébébéd alongé áde mod awě Krístəá áwédé áwě nló.

16 Weémwāg-se kunze eche éwóó néε mod awe adúbe áwúú áte, ébəl mod ábel mbéb, ábel bonj bad béhəbē' wε mekan mé mbéb áyāl.

17 Saké adyé á ndyééd ne amwé á mĩm dáo ádé etógnén á nkamlεn ní Dyöb. Mekan míme médé etógnén médii áwónj abé áde átəngéné á'sō é' Dyöb, ábé nsan ne ábé menyĩnge míme níhúú ne Edəədənj éche Esáá.

18 Kénzée awě abεnle Krístəá nê, akobnad á'sō é' Dyöb, bad ámpē bébelé béhób bán abele dyam á bwām.

19 Né-ɔ́ syánē déwêd yǎl áte débēle mekan míme mépεene nsan, ne míme méwōngan syánē áwêd nhóg ne aníníí áte.

20 Ehób é ndyééd éebelé-se nyébébéed nsón míme Dyöb ábélé. Ndyééd ésyā́l ésáá á'sō é' Dyöb. Bon édé awusé ádyé kéchéé eche ébēl bon mod ampée ákwε.

21 Ebóó mod eébēlē' chōm éche éhεle-se ébēl bon mwǎnyan ákōd ekuu. Ken ádyé nyam-ε, ké'ε ámwé mím, ké'ε ádyé kéchéé émpée.

22 Kéchéé éche édúbpé tǎngene mímén mekan, édíi átínté e nyé Dyöb. Nnam ne mod awě abíi áá móbεléé dyam áde áde mbéb tǎngene dyam áde áamáá alúmed áá ábóó.

23 Bon kénzée awě nlém ríkǎgladté á abum nén áá móótǎngeneé nyaa e ndyééd póg adyé bon átim chó adyé, né Dyöb déhōb áá abelé mbéb áyāle eébenledéé áde adúbe ábel chōm éche átǎngéné abel. Nzé mod abelé dyam áde nlém ríkǎgladté mó á abum áá átǎngéné káa déetǎngeneé, né abelé mbéb.

15

Awoged bad menyinge, saké éched yǎl

1 Syánē awe adúbe áwúú áte, detǎngéné née déwōngéné bad ábe adúbe déewúú'é áte. Deébēlē mekan dásō nyaa eché ebōngédé syánē bēn.

2 Syánē mod téé atǎngéné née ábεléé mam nyaa eché ewógte mwǎnyan menyinge, áwéd mó adúbe áte.

3 Ké Krīstəə mwēn eébele'áá mam dásō nyaa eché ewógte' mwēn menyinge. Bon abelé'áá ngáne

éténlédé á kálag e Dyöb nén bán “Nzyáŋ ésyāā́l éche bad bésyā́á́á wε, étímnédé mε.”

⁴ Mam mésyāā́l míme bēntenlé á kálag e Dyöb se' bṓd, bēntel mó áyā́ged syā́nē. Nê démbē ábel déwōŋ e'lyā́g bé nlém ábe é'húú ne eyale é Dyöb éche ébele bon déwesán, éwēdē-ε syā́nē nlém á abum.

⁵ Nkā́nne nén mēé Dyöb áde ábele bon déwesán, áde áwēde-ε syā́nē nlém á abum, ábel nyébê á nchemtεn ne nhóg ne aníní ngáne nyéhídeé Yesu Krístā́,

⁶ ábel bon nlatén míme nyédíí mbel nyébê nsəl nhóg áken Dyöb, Sáá awě awed Sáŋgú Yesu Krístā́.

Nyékob nhóg ne aníní

⁷ Né-óó nyékob nhóg ne aníní melemlen ngáne Krístā́ ákóbé nyé ábel bon bad békene Dyöb.

⁸ Nlā́nge nyé nén mēé Krístā́ atimé mbāledε a bad bé Israel, ábel bon álóned akag áde Dyöb dēmbēé betaa. Nê dénlūmēd-ε nén bán Dyöb ákale mbále.

⁹ Ampě-ε ábel bon bad ábe béesě bad bé Israel, bébe Dyöb mekenag áyā́le ngəl eche awógé bó. Né-áá éténlédé á kálag e Dyöb nén bán,

“Né-óó mēkěŋ wε átíntē e bad ábe béesě bad bé Israel,
mēkōn-ε nkā́ngé áken ádon dĩn.”

¹⁰ Eténlédé ámpē nén bán,

“Nyé bad ábe nyéēsě bad bé Israel, nyéwógen bad bé Dyöb menyĩnge.”

¹¹ Eténlédé-ε ámpē bán,

“Nyé bad ábe nyéēsě bad bé Israel, nyékene' Dyöb, bad bé nkōŋsé bésyāā́l-lε békene mó.”

12 Nkal é'dáádəŋ Yesayaa mómpē ahóbé ngáne éténlédé bán,

“Mod ábid á nchyaátén míme Jesε

awě äpě ákamlən bad ábe béesě bad bé Israel.

Awē-'aá bad ábe béesě bad bé Israel bésummé nlem.”

13 Nkánne nén meé, Dyöb áde ábage' e'lyág bé nlem ábel nyélón ne menyinge mésyāäl nyébé-'ε nsəŋ áyāle adúbe áde nyédúbpé. Nê déběl ngíne e Edáádəŋ éche Esáá ébəl áden adúbe dékwogé' akwog ne akwog.

Nzəm echě ekás boŋ Paale átelé' enén kálag

14 A-baányəŋ, mmən mbíí bwām nén meé nyé bən nyéwóó nlem ní bwām ábel mam míme Dyöb áhedéé aá nyébel, nyésóŋténé-'ε mam bwām, nyékwognéd-tε áyáged nhóg ne aníníí.

15 Boŋ kénê, donge á mekan áde áde ríténlé nyé á kálag-tê wén. Ntelé mó, ákamtən nyé mímén mekan mésyāäl ésebán mbáa' dyaundyam. Nsimé míme Dyöb ábágé me móó mbéle boŋ rítelé mímén mekan.

16 Dyöb ábágé me míme nsimé ábe mbəlede awe Yesu Krístəə, ákale bad ábe béesě bad bé Israel nkalaŋ ní bwām. Mbəle mímén nsón néε prisε ákal nkalaŋ ní bwām míme ríhuú ne Dyöb, ábel nén bad ábe béesě bad bé Israel bēbē mendε míme mbágé boŋ mékobnéd á'sō é' Dyöb. Dyöb dékob bó áyāle Edáádəŋ éche Esáá ébéle bésáá á'sō é' Dyöb.

17 Né-əó, ngáne rídíí ne Yesu Krístəə, nwóó nzəm ákum ekáá á təl áyāle nsón míme mbenléε Dyöb.

18 Méēhēlē-se nhób dyaundyam démpēe éetóméé áhób təngene nsón míme Krístəə ábéle boŋ níhel ábel, ábel bad ábe béesě bad bé Israel

bébele ngáne Dyöb áhedéé aá bébel. Mekan níme ríhóbé ne níme mbélé mósó médé mekan níme bétánjéné ahób níme bétánjéné-'ε abel.

¹⁹ Memběl nímê mam á ngíne e e'chemléd ne menyáké, ne á ngíne e Edáádəŋ é Dyöb. Nén dēmběl menkāl Nkalanj ní Bwám níme Krīstəə bwám ngáne ríkágé'áá bootya á Jerusalem əpe á mbwóg e Ilirikum.

²⁰ Nkénwōŋ nlém ákal Nkalanj ní Bwám mebwóg níme modmod éepēdēē mbéd átúb dīn áde Krīstəə. Membel nê ábel boŋ meékāg wée mod ampée ámaa nsón abooted.

²¹ Nén áde ngáne éténlédé á kálag e Dyöb nén bán,
 “Bad ábe béewógé née béhóbé áyāl echê, bényīn,
 ábe bó-'ε béēwōgē áyāl echê mbéd, bésōŋtēn.”

Paale abelé ntii áke á dyad á Roma

²² Mmén meke níme ríkágé'áá mósó mékós boŋ meéhēlē əpe áwēn.

²³ Boŋ bəəb, ngáne nímádé nsón échén ped é mbwóg, nwóó nlém áte bwāmbwam əpe áwēn, ngáne ríkénwōŋgē mwě ne mwě.

²⁴ Měbwě áwēn nzé nkag á alonj á Spen. Nwóó mewēmtēn meé mēnyīn nyé nzé nkag, meé nyéēwōŋgēn-ne me áke áwed. Boŋ pen, mēdyéé ne nyé mwāmpīn, dehódéd nhóg ne aníní nlém, boŋ ríkag.

²⁵ Boŋ bəəb, ndé á nzii áke á Jerusalem áke déwōŋgen bad bé Dyöb ábe bédé áwed.

²⁶ Bad bé Krīsto ábe bédé á mbwóg e Masēdonia ne á mbwóg e Akaya bényíné nén bán ébōŋ bán bēlad mənē bēlόμε betóótōkē bé bad ábe bédé átíntē e bad bé Dyöb ábe bédé á Jerusalem.

27 Bényíné nén bán ébóó bébel nê, bán bétǎngéné bó áwǒngɛn. Ngáne édíí bán nnam míme Dyǒb ábágé bad bé Israel, bébenlad mǒ ne bad ábe béesě bad bé Israel, ébóó bán bad ábe béesě bad bé Israel bómpē béwǒngɛn bad bé Israel bwēm nêngáne medyé, mǎné ne mbóté.

28 Nzé nímádé nímén nsón á Jerusalem, áde nímáá bó mǎné abe míme beládté bó, mǎhidé áke á alon á Spen. Ene pǒndé dǒ-'áá métyēēmē ányín nyé.

29 Mbíí-'ε mǎé nzé mpedé, échēm epe ébǎl nyéǎkǔd nnam míme Krístǎa míme ríloné mbon.

30 A-bǎnned, á dǎn áde Sǎngú Yesu Krístǎa, ne áyǎle edǎnge éche éhúú ne échē Edǎádǎn, ncháa nyé nén mǎé syánē délad mekáá déwéd mǎ akánned nén bán Dyǒb áwǒngɛn mǎ.

31 Nyékǎnne nén bán Dyǒb ánǎn mǎ ábel nén bad ábe béédúbpe Krístǎa béebelé mǎ dyam dé mbéb ké ahóg nzé ndé á Judeya. Nyékǎnne-'ε nén bán mǎné míme mékiinédte betóótǒkǎ bé bad áfínté e bad bé Dyǒb á Jerusalem, békob mǒ.

32 Ambíd enê dǒǒ mépǎé áwēn ne menyínge, nzé Dyǒb áhede áá ébê áned, ábel bon ríkǒme áte nzé ndé ne nyé.

33 Dyǒb dé nsǎn ábê ne nyé moosyǎál. Ebê nê.

16

Paale alómmé baab melentɛn

1 Ndǎǎ mǎé nyébíí bán awe syánē mwǎnyǎn a mmwáád Fibii, awě awǒngǎn ábel nsón á mwembé míme ndé á dyad á Senkria, abele nsón mí bwám.

2 Nzé apedé áwēn nyékob mǒ nken á dǎn á Sǎngú ngáne bad bé Dyǒb bétǎngéné abel. Nyébe-'ε mǒ

nwôηγεν ké ríhée níme áhédné nyé. Nyébíi bán mómpē akéwōηgēn ekud é bad, awōηgēn-ne me ámpē.

³ Nyéłented me Priskaa bó nchóm Akwilaa ábe syáábōō sébelé' nsón níme Yesu Krístəə.

⁴ Bēnkwentén awé á nló nímēm. Nságnan bó. Saá-kaá mwēmpen nságnan bó, boη kááηne mwembé nímé bad ábe béesě bad bé Israel nisyāāl, bómpē béságnan bó.

⁵ Nyéłented me kááηne bad bé mwembé níme níbome' áwab ndáb.

Nyéłented me awem nsón-a-nlém, Epanetuse, adíi mod awě abédé mod a'só ádúbe Krístəə á mbwóg e Esia.

⁶ Nyéłented me Maria, akébel nsón bwámbwam átínté echên.

⁷ Nyéłented me kááηne Andronikuse bó Junia, ábe syáábōō sédé bad bé Israel, bémbē-'ε á mbwog ne me. Bébyééné bwám átínté e bembapεe bé nlomag, béndūbē-'ε Krístəə boη médūbē.

⁸ Nyéłented me Amplatuse, adíi mod awě adé awem nsón-a-nlém awě nídáá á dīn á Sánjú.

⁹ Nyéłented me kááηne Ubanuse awě syáábōō sébenle' Krístəə nsón. Nyéłented me kááηne Stakise, awem nsón-a-nlém.

¹⁰ Nyéłented me Apελεε, awě nímē mbeltéd ní bwám nínyínnédé nén bán níkóbnédé ne Krístəə. Nyéłented me kááηne bad bé abum á ndáb áde Aristobuluse.

¹¹ Nyéłented me Herodyone, awě adé awem mwānyan a Israel. Bad ábe bédé abum á ndáb áde Nasisuse ábe bédúbpé Krístəə, nyéłented me bó á dīn á Sánjú.

12 Nyéɛnted me Trifane bó Trifosa, bebaád ábe bébenle' Sǎngwéé nsón. Nyéɛnted me Pesisɛ awem nsón-a-nlém, awě akébel nsón bwâmbwam á dǎn áde Sǎngwéé.

13 Nyéɛnted me Rufuse, awě Sǎngwéé ápwédé ábele mó. Nyéɛnted me káǎne nyaá, atédé me nées awe mwǎn.

14 Nyéɛnted me Asinkrituse, Flegone, Hemese, Patrobase, Hemase, bǎnned bé Krǐsto ábe bóbōō bébome'.

15 Nyéɛnted me Filologuse bó Julia. Nyéɛnted-te me bǎnned bé Krǐsto bé baachóm, Olimpase bó Neriuse ne mwǎnyan a mmwaád ne bad bé Dyōb bésyāāl ábe bédé ne bó.

16 Nyéhê nhóg ne aníní tǎl ne edǎnge é Krǐstə. Mwembé nsyāāl nílómmé nyé melentɛn.

Nlyágtɛn mé asóg

17 A-baányan, ncháa nyé me-éé nyétéd pónde ne bad ábe bépene' nkabén áfinté echên, ábe bépante bad nzii. Bényágte nyé ayáge áde ápentan ayáge áde nyénsēbēē ayáge. Nyéehídé ábê bad.

18 Nyéehídé bó áyāle saké awed Sǎngú Krǐstə bébenléé boŋ pen mam míme mébóhénéde bèn mōó bébeleé. Bényinte' nsal áte, béhóbé-'ε mekan átéd bad ábe béēsōŋtǎn bwâm nlém á abum.

19 Bad bésyāāl béwógé nyaa eche nyésúme mekuu áhíd nkalan mí bwâm. Né-ōó, mbééné nyé menyinge. Boŋ nhede nén meé nyébíi ábel mekan mé bwâm, ríhedé-'ε nén meé nyéebíe' dyamdyam tǎngene abel dé mbéb.

20 Dyōb dé nsan ákwógé Satane ahintɛn áwēn ekuu-sé. Nsimé míme awed Sǎngwéé, Yesu Krǐstə mbê ne nyé.

21 Timotiε awé súmō sébele nsón, alómmé nyé melentεn. Lusiosε, Jasεne, ne Sosipataa, bānned bé Israel bómpē bélómmé nyé melentεn.

22 Με, Tetiuse awě ntenle' Paale enén kálag, mémpē nlómme' nyé melentεn née awεn mwānyaη a Krīsto.

23 Gayosε alómmé nyé melentεn. Awe ndáb dōó sédíí, áhed-taá mwembé níbomεé. Erastuse, nkoómōné a dyad, ne Kwatusε, awed mwānyaη bómpē bélénté nyé. *

Mekáne mé asóg

25 Syánē débε Dyōb ehúmé áyāle nén áwóó ngíne áwéd nyé adúbe áte. Nê dó-'aá ménlāā'é nyé áde níkanlé nyé Nkalanη ní Bwām tēηgene Yesu Krīstəə. Mmē nkalanη nídíi mbáale echě Dyōb dēnkoó'ε se etūn, ekēnlúmédte bad.

26 Boη bōob alúmté syánē. Abídté mó áwed bōob ne mekan níme bekal bé'dəədəη bēntenlé á kálag e Dyōb. Abelé nê ábel boη bad bé melonη mésyāāl béwógne mó. Nén ábénlédé ngáne Dyōb dénhōbpē aá ébenléd. Mó adé á ngíndé ne á ngíndé.

27 Dyōb dėmpen dōó áwóó debyéé ásyāāl. Débε mó mekenag áyāle chōm éche Yesu Krīstəə ábélé, á ngíndé ne á ngíndé. Ebê nê.†

---

* **16:23** Donje á kálag dé'só abádé nchoo 24: Nê, *nsimé míme awed Sájgú Yesu Krīstəə mbê ne nyé badsyāāl. Ebê nê.* Kálag émpēé ébádé nímén nchoo ámbíd e nchoo 27. † **16:27** Donje á kálag áwóó nchoo 25-27 hén ne ámbíd e nchoo 14.23; émpēé éwóó mó ámbíd e nímén nchoo mwēmpen 14.23; donje áwóó mó ámbíd e nchoo 15.33.

Mel̃ Mékōōlē
New Testament in Akoose (CM:bss:Akoose)

copyright © 2011 Wycliffe Bible Translators, Inc.

Language: Akoose

Translation by: Wycliffe Bible Translators, Inc.

Akoose

bss

Cameroon

Copyright Information

© 2011, Wycliffe Bible Translators, Inc. All rights reserved.

This translation text is made available to you under the terms of the Creative Commons License: Attribution-Noncommercial-No Derivative Works. (<http://creativecommons.org/licenses/by-nc-nd/3.0/>) In addition, you have permission to port the text to different file formats, as long as you do not change any of the text or punctuation of the Bible.

You may share, copy, distribute, transmit, and extract portions or quotations from this work, provided that you include the above copyright information:

You must give Attribution to the work.

You do not sell this work for a profit.

You do not make any derivative works that change any of the actual words or punctuation of the Scriptures.

Permissions beyond the scope of this license may be available if you contact us with your request.

The New Testament

in Akoose

© 2011, Wycliffe Bible Translators, Inc. All rights reserved.

This translation is made available to you under the terms of the Creative Commons Attribution-Noncommercial-No Derivatives license 4.0.

You may share and redistribute this Bible translation or extracts from it in any format, provided that:

You include the above copyright and source information.

You do not sell this work for a profit.

You do not change any of the words or punctuation of the Scriptures.

Pictures included with Scriptures and other documents on this site are licensed just for use with those Scriptures and documents. For other uses, please contact the respective copyright owners.

2014-04-21

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 18 Apr 2025 from source files dated 29 Jan 2022

0143729f-907e-5098-b6ce-63b1629b8e48